

Χανιώτικα νέα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 11 Νοεμβρίου 2017

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΣΥΛΛΕΚΤΕΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

**Αναζητώντας
το διαφορετικό!**

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Τι... κοινό μπορεί να έχει μία χειροποίητη βεντάλια από δεκάδες φτερά παγωνιού από τη Βομβάη με τη... φανέλα που φόρεσε ο Δημήτρης Διαμαντίδης την τελευταία χρονιά του ως παίκτης του Παναθηναϊκού; Αποτελούν και τα δύο μέρος συλλογών που κατέχουν Χανιώτες συλλέκτες οι οποίοι σήμερα μας μιλούν για το μεράκι τους να μαζεύουν διάφορα μικρά ή και μεγαλύτερα, πράγματα της καθημερινότητας, συνηθισμένα αλλά και ασυνήθιστα, σχετικής αξίας, ιδιαίτερης χρησιμότητας, σχεδόν πάντα όμως μεγάλης συναισθηματικής σημασίας.

Εκτός από τις αθλητικές φανέλες και τις βεντάλιες, πληροφορούμαστε ακόμη για παλιά ραδιόφωνα, τσαγιέρες, σελιδοσδί-κτες, φλυτζάνες αλλά και τις κούκλες μπάρμπι που οι συλλέκτες τους συνεχίζουν να αναζητούν όχι μόνο εντός αλλά και εκτός Ελλάδος!

Γιατί, τελικά, το μεράκι δεν έχει όρια...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Αναζητώντας
το διαφορετικό!σελ. 6 ~ Ταξίδι στον μυροβόλο
κάμπο της Χίου

σελ. 7 ~ Παιδότοπος

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 - 10 ~ Πολιτισμός

σελ. 11 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 12 ~ Αφορμή, Βιβλία

Δρ. Μεγ.
Ρογκάκος, Μιχ.
Πολυχρονάκης, Ι.
Αρχοντάκης,
Αλεξ. Βούτσας
και
Κωνσταντίνος
Πρώμος.

ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

“Τοπία Αρχιτεκτονικής
Εντροπίας”

Τρεις πολύ σημαντικοί φωτογράφοι παρουσιάζουν αρχής γενομένης από τη Δευτέρα στη Δημοτική Πινακοθήκη τα έργα τους στην έκθεση με τίτλο “Τοπία Αρχιτεκτονικής Εντροπίας”.

Πρόκειται για τους Αλέξανδρο Βούτσα, ο οποίος παρουσιάζει την ενότητα “Κρατικός Αερολιμήν Αθηνών”, τον Χριστόφορο Δουλγέρη με “Το Εγχείρημα των Σχολείων” και τον Μιχάλη Πολυχρονάκη που παρουσιάζει την ενότητα “Το Σαπουναριό”, που πρόκειται για το παλιό εργοστάσιο της ΑΒΕΑ.

Σε χθεσινή συνέντευξη Τύπου οι δύο από τους τρεις συμμετέχοντες, καθώς και οι επιμελητές, είχαν την ευκαιρία να περιγράψουν και να δώσουν τη δική τους διάσταση για όλα όσα θα έχει την ευκαιρία να δει ο θεατής.

Ο Αλέξανδρος Βούτσας με καταγωγή από τα Ροδωπού τόνισε ότι «ο Ανατολικός Αερολιμήνας Αθηνών ξεκίνησε ως μια επίσκεψη στο χώρο και μετά υπήρξε ένα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον στο να διεισδύσω και να το καταγράψω σαν ιστορικό αρχείο. Στην έκθεση, δείχνουμε το κομμάτι “ερείπιο” του χώρου. Το νόημα είναι ο θεατής να αντιληφθεί “πίσω” από το ερείπιο και το τι ιστορία μπορεί να κρύβει μία φωτογραφία, αλλά και μας αφήνει σαν κληρονομιά».

Ο Μιχάλης Πολυχρονάκης που επέλεξε ένα θέμα για την κληρονομιά των Χανίων, τόνισε ότι «η εργασία μου σε αυτή την έκθεση είναι το “σαπουναριό” που πραγματεύεται το παλιό εργοστάσιο της ΑΒΕΑ. Προσωπικά, δεν το “είδα” σαν αρχιτεκτονικό μνημείο, αλλά σαν

βιομηχανικό, γι' αυτό και το φωτογράφησα “ζωντανό”, ενώ δηλαδή δούλευε ακόμα. Δεν θεωρώ ότι φωτογραφίζοντας ερείπια περιγράφεις κάτι απαισιόδοξο... Νομίζω ότι κάνω μια μυθοπλασία μέσα από τις φωτογραφίες μου, αλλά αυτό επαφίεται και στη διακριτική ευχέρεια του θεατή να το αναγνωρίσει ή όχι».

ΟΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Στην έκθεση αναφέρθηκαν και οι επιμελητές της, Ιωάννης Αρχοντάκης και Κωνσταντίνος Πρώμος.

«Είναι ιδιαίτερα συγκινητικό ότι και οι τρεις φωτογραφίες έχουν μια ουσιαστική σχέση και “γέφυρα” με τον τόπο μας, τα Χανιά», τόνισε μεταξύ άλλων ο κ. Αρχοντάκης.

«Κατά μία έννοια και η ίδια η Ελλάδα, είναι ένα τοπίο αρχιτεκτονικής εντροπίας», τόνισε ο κ. Πρώμος. «Επειδή εδώ και πάνω από 8 χρόνια βιώνουμε μία πάρα πολύ μεγάλη και εκτεταμένη κρίση η οποία έχει φέρει στα όριά τους, τους θεσμούς που γνωρίζαμε και πολλούς ανθρώπους - συμπολίτες μας, η έκθεση έχει, μια επιπλέον “επικαιρότητα”, καθώς διαχειρίζεται αυτό το θέμα, της φτώχειας, της ερημοποίησης και τις ερειποποίησης γενικότερα, αλλά και της ανθρώπινης ανάγκης».

Τέλος, ο επιστημονικός συνεργάτης, Μεγακλής Ρογκάκος σημείωσε ότι, «εμένα μ' ενδιέφερε το θέμα ως προς το τι έχει να “πάρει” ο θεατής από τα ερείπια. Να κοιτάξουμε το ερείπιο αλληγορικά ως την κατακερματισμένη ανθρώπινη ψυχή και να δούμε τι θετικό και γόνιμο μπορούμε να πάρουμε από τα ερείπια. Καλό θα είναι να κοιτάξουμε τις εικόνες και να δούμε τι είναι αυτό που συμβολίζουν».

ΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ
Ολοκληρώνονται οι επετειακές
εκδηλώσεις της “Ιριδας”

Ολοκληρώνεται την Δευτέρα 13 Νοεμβρίου η έκθεση ντοκουμέντων και ενθυμημάτων με τίτλο “ΙΡΙΔΑ – 20 Χρόνια” στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (Μεγάλο Αρσενάλι), με αφορμή τα 20άχρονα του Συλλόγου Γυναικών Καλλιτεχνών Χανίων «ΙΡΙΣ». Σήμερα Σάββατο 11 Νοεμβρίου και ώρα 8.00 μ.μ. στο συνεδριακό χώρο του άνω ορόφου του Κέντρου

Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου θα πραγματοποιηθεί μουσική εκδήλωση από τη Μπάντα του Πολεμικού Ναυτικού στην Κρήτη (ΝΑΣΚΡΗ). Ερμηνεύει η Ζαχαρένια Σημανδηράκη. Οι εκδηλώσεις τελούν υπό την αιγίδα του Διαπολιτισμικού Ευρωμεσογειακού Κέντρου UNESCO. Ώρες επισκέψεων: 11.00 – 13.00 και 18.00 – 22.00 Είσοδος ελεύθερη

γιορτάζουν

11/11

Βικέντιος,

Βίκτορας,

Μηνάς

13/11

Χρυσόστομος,

Δαμασκνός,

14/11

Φιλίππα,

Φίλιππος

16/11

Ιφιγένεια,

Ματθαίος

17/11

Γεννάδιος

διαδρομές

τεύχος 752
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας “Χανιώτικα Νέα”

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Παρασκευάς Ν. Περάκης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
“ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ”:
Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
Πώργος Κώστας, Γιάννης Λυθιάκης,
Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα
Μαρουλοσφάκη, Βασιλική
Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:
Δέσποινα Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη,
Ελένη Σταυρίδη
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:
Νεκτάριος Κακατσάκης
ΠΙΕΣΤΕΣ: Hussein Rajafitkhar,
Γιάννης Περάκης,
Πώργος Στεφανάκης

ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο
“Ερμής” (Μπουνιαλή 11-19)
τηλ. 28210 51.003 - 6,
fax 28210 51.007
e-mail: info@haniotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 -
6 fax 28210 91.900
Διαφημιστικό Τμήμα:
Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6
e-mail: ads@haniotika-nea.gr

Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» στο πλαίσιο της συνεργασίας του με την εκπαιδευτική κοινότητα ολοκλήρωσε και διακινεί (μέσω δανεισμού) σε σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ένα πολυδιάστατο και ταυτόχρονα καινοτόμο εκπαιδευτικό υλικό.

ΑΠΟ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ “ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ”

Παρουσίαση της Μουσειοσκευής σε σχολεία

Η μουσειοσκευή του Ιδρύματος με τίτλο «Μετά φιλικωτάτων αισθημάτων. Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» είναι ένα σύνολο κινητού δανειστικού υλικού που πηγάζει από τις θεματικές της μουσειακής συλλογής της Οικίας-Μουσείου Ελευθερίου Βενιζέλου στη Χαλέπα Χανίων.

Με εποπτικό (αντίγραφα αντικειμένων και ιστορικών πηγών, χρονογραμμή/ιστοριογραμμή, επιτραπέζιο παιχνίδι) και έντυπο υλικό (οδηγό εκπαιδευτικού

με προτεινόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα) «ταξιδεύει» το μουσείο στο σχολείο.

Στοχεύει στη διευκόλυνση μαθητών /τριών και εκπαιδευτικών των οποίων η πρόσβαση στο συγκεκριμένο μουσείο είναι δύσκολη, αλλά και στην προετοιμασία μαθητών/τριών για επικείμενη επίσκεψη.

Για την προώθηση και αξιοποίηση του έργου της μουσειοσκευής το Ίδρυμα σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης,

τον Δήμο Ηρακλείου και την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Κρήτης συνδιοργανώνουν τη Δευτέρα 13 Νοεμβρίου και ώρα 17:00 στην αίθουσα «Πειραματικό Θέατρο» του Πολιτιστικού Συνεδριακού Κέντρου Ηρακλείου εκδήλωση, με σκοπό την παρουσίαση του έργου στην εκπαιδευτική κοινότητα Ηρακλείου και Λασιθίου. Η εκδήλωση θα συνοδεύεται και από βιωματικό εργαστήριο αξιοποίησης του υλικού της μουσειοσκευής σε εκπαιδευτικούς.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ

Συνεχίζονται οι δωρεάν ξεναγήσεις

Συνεχίζεται το επιτυχημένο πρόγραμμα δωρεάν ξεναγήσεων, που υλοποιεί ο Δήμος Χανίων, με τη συνεργασία των ξεναγών, και άλλων φορέων του τόπου μας.

Αύριο Κυριακή 12 Νοεμβρίου θα γίνει ξεναγήση, με θέμα: “Περίπατος στο χθες και το σήμερα του ανατολικού τμήματος της Παλιάς Πόλης”. Η ξεναγήση, η οποία θα συνοδεύεται και από την παρουσίαση φωτογραφικού υλικού, θα πραγματοποιηθεί από τον Ιστορικό - Ερευνητή, Εμμανουήλ Μανουσάκη. Ως σημείο συνάντησης - αφητηρία έχει οριστεί το Δημαρχείο Χανίων. Εκτιμώμενη διάρκεια ξεναγήσης: δύομισι ώρες.

ΑΠΟ ΤΟΝ “ΑΓΙΟ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟ”

Παρουσίαση βιβλίου Χαρ. Μελισσάρη

Παρουσίαση βιβλίου «Κι όμως! Οι παράλληλες τέμνονται...» του Φιλολόγου – Συγγραφέα Χαράλαμπου Γ. Μελισσάρη θα πραγματοποιηθεί την Δευτέρα 13 Νοεμβρίου στις 19:00 στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου. Την εκδήλωση συνδιοργανώνουν η Περιφέρεια Κρήτης – Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, Δήμος Χανίων, η ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ και η Ομοσπονδία Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδος.

Η παρουσίαση του βιβλίου θα γίνει από την Αρχόντισσα Ναναδάκη – Παπαδερού, Φιλολόγο, Αντιπρόεδρο της ΙΛΑΕΚ. Ανάγνωση κειμένων : Ρόζα Μοτάκη, Δικηγόρο.

Συντονίστριες: Στέλλα Γκοζάνη – Χαριτάκη Πρόεδρος Αδελφότητας Μικρασιατών Ν. Χανίων « Ο ΑΓΙΟΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ», Μαρία Τζανακάκη – Μελισσάρη Ιατρός, Περιφερειακή Σύμβουλος, Αντιπρόεδρος Ομοσπονδίας Νόσου Αλτσχάιμερ & Συναφών Διαταραχών. Η εκδήλωση πλαισιώνεται μουσικά από Μέλη της Χορωδίας της Αδελφότητας Μικρασιατών. Με την εκδήλωση αυτή ολοκληρώνονται οι επετειακές εκδηλώσεις για τα 95 χρόνια από την Μικρασιατική Καταστροφή και την Γενοκτονία των Ελλήνων της Μικράς Ασίας.

ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Παρουσίαση βιβλίου Σόνιας Ζαχαράτου

Το βιβλίο της Σόνιας Ζαχαράτου “οι Απέναντι - 23 συνεντεύξεις και μία συζήτηση” (εκδόσεις Πολύτροπον) θα παρουσιαστεί την Δευτέρα 13 Νοεμβρίου και ώρα 7.30 μ.μ. στο βιβλιοπωλείο “Το Βιβλίο”, (Πλατεία Κολοκοτρώνη 29). Θα μιλήσουν για το βιβλίο και θα συνομιλήσουν με τη συγγραφέα ο Λεωνίδας Κακάρογλου και η Άρια Παρασκευάκη. Είσοδος ελεύθερη.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΩΝ

8ο Dance Days Chania

Καθώς ξεκινά ο σχεδιασμός του 8ου “Dance Days Chania”, οι διοργανωτές του φεστιβάλ απευθύνουν κάλεσμα σε παλιούς και νέους συνεργάτες για μία πρώτη συνάντηση που θα πραγματοποιηθεί σήμερα Σάββατο 11 Νοεμβρίου στις 7 το απόγευμα στο Studio Συν-Κίνηση, Ελ. Βενιζέλου 89. Όπως αναφέρει, μεταξύ άλλων το κάλεσμα των διοργανωτών, «Το διεθνές φεστιβάλ σύγχρονου χορού Dance Days Chania ξεκίνησε το 2011 και έχουν συμμετάσχει σε αυτό, μέχρι σήμερα, περισσότεροι από 300 καλλιτέχνες. Το Dance Days Chania έχει λάβει την Ευρωπαϊκή Πιστοποίηση ποιότητας φεστιβάλ EFFE Label 2017-2018 και έχει καταφέρει να θεωρείται ένα από τα καλύτερα στη σκηνή του σύγχρονου χορού τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η διοργάνωση βασίζεται στον εθελοντισμό, στην εκπαίδευση, στην πολυπολιτισμικότητα και στη δημιουργική ανταλλαγή ιδεών. Η κοινότητα συνιστά ουσιώδες στοιχείο, απολύτως ταυτισμένο και συνδεδεμένο με την υπόσταση και την ταυτότητα του Φεστιβάλ, που οκτώ χρόνια τώρα μεγαλώνει και διαμορφώνεται στην πόλη των Χανίων. Όλοι μας είμαστε κρίκοι στην “αλυσίδα” ήδη από τα πρώτα στάδια κατάρτισης και σχεδιασμού του. Με κέφι, δημιουργικότητα και ζωντάνια, μπορούμε να στήσουμε το φετινό “σκηνικό” του Dance Days Chania».

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΣΤΑΣΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΔΑΚΗΣΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Μ

πορεί να είναι μικρά ή και μεγαλύτερα, πράγματα της καθημερινότητας, συνηθισμένα αλλά και ασυνήθιστα, σχετικής αξίας, ιδιαίτερης χρησιμότητας, σχεδόν πάντα όμως μεγάλης συναισθηματικής σημασίας για τους συλλέκτες τους. Αναζητήσαμε Χανιώτες με πάθος τη συλλογή όχι και τόσων συνηθισμένων αντικειμένων κάθε είδους και ανεξάρτητα την οικονομική τους αξία. Από αθλητικές φανέλες, παλιά ραδιόφωνα, τσαγιέρες και μπάρμπι, φλυτζάνες και βεντάλιες. Γιατί το μεράκι δεν έχει όρια...

ΣΥΛΛΕΚΤΕΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Αναζητώντας το διαφορετικό!

Φανέλες από την... άκρη του κόσμου

Η φανέλα που φόρεσε την τελευταία χρονιά πριν αποσυρθεί ο Δ. Διαμαντίδης.

Ο δημοσιογράφος Π. Γαϊτσής με τη φανέλα για τα 100 χρόνια του Παναθηναϊκού.

Φανέλες των εθνικών Μαρόκου και Μπαχρέιν!

Αθλητικές φανέλες από την πιο γνωστή μέχρι την πιο απίθανη ομάδα, κυρίως ποδοσφαίρου ή μπάσκετ αλλά ακόμα και... χόκει μαζεύει εδώ και μια 20ετία ο Χανιώτης δημοσιογράφος Παντελής Γαϊτσής. Γνωστός για τα "πράσινα" αισθήματά του ξεκίνησε να συ-

κεντρώνει φανέλες του Παναθηναϊκού «από το 1995-1996 όταν φτάσαμε στους 4 του Champions League και αποκλειστήκαμε από τον Αγιαξ. Αρχικά του Παναθηναϊκού αλλά μετά γενικότερα όποια ομάδα έβρισκα» μας λέει καθώς μας ξεναγεί στο σπίτι του.

Φανέλες σχεδόν από κάθε γωνιά του κόσμου από τη Χέλσινμποργκ της Σουηδίας σε αυτή του ΑΠΟΕΛ, και από της Ειμπάρ στην Ισπανία στη σπάνια φανέλα με το μαύρο περίγραμμα που φόρεσαν οι Boston Celtics! Της Παρτιζάν και του Ερυθρού Αστέρα, της Γαλατά Σαράι, της Ρόζενμποργκ, της Μίλαν αλλά και της Ουντινέζε αλλά και πολλών ελληνικών ομάδων, ανάμεσα τους και της Α.Ε. Μεσολογγίου, τον άλλο τόπο καταγωγής του Παντελή!

«Κάθε φορά που κάποιος φίλος πάει στο εξωτερικό του ζητάω να μου φέρει κάτι σχετικό. Π.χ. τη φανέλα της Ειμπάρ μου την έφερε ο κουμπάρος μου από την Ισπανία. Φυσικά και εγώ κάθε φορά που θα βρεθώ εκτός Ελλάδας θα αναζητήσω φανέλα αθλητική ομάδας από την πόλη που θα πάω. Στο τελευταίο μου ταξίδι στη Στοκχόλμη για την τουριστική έκθεση, πήρα την μπλούζα της Εθνικής Σουηδίας στο χόκει στον πάγο» μας λέει καθώς μας δείχνει την... ασυνήθιστη για τα ελληνικά δεδομένα φανέλα.

Ιδιαίτερη αξία στη συλλογή του συναδέλφου έχουν οι μπλούζες από χώρες εκτός Ευ-

ρώπης. «Παιδιά από το Στέκι Μεταναστών μου έχουν δώσει κάτι τρελές φανέλες από Αίγυπτο, Μπαχρέιν, Καμερούν, Μαρόκο. Μου τις ζητάει ο Ν. Φλέκας από το Μουσείο της Εθνικής Ομάδας, αλλά δεν πρόκειται να γίνω μέγας ευεργέτης παρά... μόνο μετά τον θάνατό μου (γέλιο).»

Στα ξεχωριστά αποκτήματα του Παντελή η συλλεκτική φανέλα που έβγαλε ο Παναθηναϊκός για την επέτειο του Γκούεμπλεϊ. «Πρέπει να είχε βγει σε 200 κομμάτια και πλέον δεν πουλιέται. Εννοείται φυσικά ότι δεν τη φοράω» μας λέει καθώς την ξεδιπλώνει ευλαβικά από το κουτί στο οποίο φυλάσσεται. Ιδιαίτερη αξία έχει επίσης και η φανέλα του Διαμαντίδη που φόρεσε στην τελευταία σεζόν του πριν αποσυρθεί, όπως επίσης και της άλλης μεγάλης αγάπης του συνομιλητή μας της Φιορεντίνα, της οποίας έχει 7 διαφορετικές φανέλες!

Την αγάπη του αυτή την έχει περάσει και στον γιο του που διαθέτει επίσης πάρα πολλές. «Είχε ακούσει κάποια πράγματα ο μικρός όταν "τόλμψε" να φορέσει μια φανέλα της Γαλατά Σαράι αλλά δεν είναι τίποτα άλλο από ποδόσφαιρο, γιατί ορισμένοι το βλέπουν κάπως διαφορετικά. Δεν είναι τίποτα παραπάνω από ποδόσφαιρο και όταν το καταλάβουν ας το ξανασυζητήσουμε» αναφέρει ο Παντελής.

Στα αποκτήματα του κασκόλ και καπέλα, ανάμεσα τους και τα αναμνηστικά καπέλα από τα 3 final four στο μπάσκετ (2011, 2012, 2013) τα οποία κάλυψε δημοσιογραφικά με τον Β. Φουντουλάκη και στα οποία οι ελληνικές ομάδες κατέκτησαν ισάριθμους τίτλους.

Τις φανέλες τις επιλέγει κυρίως για λόγους αισθητικούς όπως μας εξηγεί, ενώ σε ότι αφορά τις τιμές τους η αλήθεια είναι ότι είναι τσουκτερές αφού μια αυθεντική μπορεί να ξεκινάει από τα 40 ευρώ και να ξεπερνάει και τα 150 ευρώ!

Τι λύπει από τη συλλογή του; «Μία της Ρίβερ Πλέιτ που θα 'θελα να αποκτήσω πολύ. Έχω βέβαια της Μπόκα Τζούνιορς παρά τις προσπάθειες του συναδέλφου Κ. Νίτσε να μου την... απαλλοτριώσει!(γέλια). Επίσης δεν έχω φανέλα του Ολυμπιακού. Δεν έχω κανένα πρόβλημα να αποκτήσω, αλλά τυχαίως... δεν έχω» καταλήγει.

Πάθος για τα παλιά ραδιόφωνα

Ανθρωπος του ραδιοφώνου από μικρό παιδί. Φανατικός ακροατής και παραγωγός σε αυτοσχέδιους σταθμούς που δημιούργησε ο ίδιος θέλοντας να ικανοποιήσει την παιδική του περιέργεια. Μια περιέργεια που αργότερα θα τον οδηγήσει να σπουδάσει ραδιοηλεκτρολόγος. Μεγαλώνοντας το πάθος του για τα ραδιοκύματα θα βρει νέες μορφές έκφρασης.

Είτε κρατώντας το "τιμόνι" ενός από τους δημοφιλείς ραδιοφωνικούς σταθμούς της πόλης είτε ως συλλέκτης σπάνιων παλιών ραδιοφώνων.

Παλιά ραδιόφωνα ορισμένα από τα οποία χρονολογούνται ακόμα και πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο: «Η συλλογή περιλαμβάνει

πάνω από 25 κομμάτια. Θα ήταν βέβαια πάρα πολύ μεγάλη αν σήμερα είχα περισσότερο χώρο κι αν δεν μου είχαν καεί κάποια κομμάτια όταν πριν 30 χρόνια ξέσπασε μια πυρκαγιά σε μια αποθήκη που διατηρούσα», εξηγεί ο κ. Παπαδουλάκης ενώ μας δείχνει μερικά παλιά ραδιόφωνα της Grundig, της Philips, της Brown κι άλλων εταιρειών που έγραψαν μεγάλη ιστορία ως κατασκευαστές ραδιοφώνων.

Ο ίδιος ξεκίνησε να συλλέγει παλιά ραδιόφωνα από τα μέσα περίπου της δεκαετίας του '80. «Πάντα μου άρεσαν τα πράγματα που έχουν σχέση με το παρελθόν. Επειδή παρακολουθούσα την τεχνολογική εξέλιξη πιστεύω ότι

Λάτρης του ραδιοφώνου ο Γιάννης Παπαδουλάκης διατηρεί μια εξαιρετική συλλογή από παλιά ραδιόφωνα.

Τσαγιέρες μικρά έργα τέχνης

Τσαγιέρα
Βάτραχος και
Λεμόνι. Υποκλίνεσαι
στο "κιτς" του
κατασκευαστή Λέει
η κα Μ. Τσώνου.

Οικογενειακή παράδοση αποτελεί για την Μαρία Τσώνου η συλλογή αντικειμένων αφού κάτι ανάλογο έκανε ο πατέρας της αλλά και άλλα συγγενικά της πρόσωπα. Ιδιοκτήτρια ενός εκ των πιο ιστορικών καφέ της πόλης των "Δύο λουξ", η Μαρία συλλέγει εδώ και χρόνια τσαγιέρες και φλυτζάνια. Μια επίσκεψη στη συλλογή της πραγματικά εντυπωσιάζει από τα σχέδια, τη φαντασία, τη λεπτομέρεια των κατασκευαστών αλλά και το μεράκι της συλλέκτριας.

«Γιατί τσαγιέρες; Μάλλον από το μαγαζί μου που ξεκίνησε ως "τείοποτειόν" και έτσι έβρισκα τσαγιέρες ιδιαίτερες για το σερβίρισμα. Λυπόμουν κάθε φορά που κάποια έσπαγε. Δεν μπορέις να φανταστείς τι ωραία αντικείμενα έσπασαν, έτσι άρχισα να τις μαζεύω! Μιλάμε για πηριν από 30 χρόνια τώρα! Μου αρέσει να πηγαίνω σε παλαιοπωλεία, σε καταστήματα με γυαλικά και να ψάχνω διάφορες τσαγιέρες, περριέργες, ιδιαίτερες. Αυτές που κυκλοφορούν π.χ. οι "Ιωνία" είναι οι κλασικές, που έχει όλος ο κόσμος, ήθελα πάντα κάποιες που να έχουν κάτι το ιδιαίτερο» απαντάει στο ερώτημά μας.

Η συλλογή τσαγιέρων, όπως κάθε συλλογή αλλά ακόμα παραπάνω, απαιτεί ψάξιμο, χρόνο και βέβαια χρήματα. «Παλαιότερα που είχα καλύτερα οικονομικά αγόραζα περισσότερες. Τώρα τα χρόνια της κρίσης είμαι πιο... συγκρατημένη. Αλλά για μένα η αξία τους δεν είναι η οικονομική. Μπορεί μια τσαγιέρα που την πήρα 12 ευρώ να μου αρέσει περισσότερο από μια που μπορεί να την αγόρασα 100 ευρώ! Επίσης έχω πάρει και τσαγιέρες που μπορεί να θεωρηθούν και "κιτς". Έχω π.χ. μια τσαγιέρα λεμόνι, που είναι χάλια αλλά σίγουρα δεν την έχεις ξαναδεί! Έχω μια άλλη που είναι βάτραχος! Υποκλίνεσαι στο "κιτς" του κατασκευαστή τους!» λέει.

ΑΛΛΑ ΚΑΙ... ΜΠΑΡΜΠΙ!

Μια άλλη συλλογή της κ. Τσώνη είναι οι κούκλες "Μπάρμπι". Η ίδια ως παιδί δεν ενδιαφέρθηκε ποτέ για την πολυδιαφημισμένη κούκλα ωστόσο στα 30 ξεκίνησε να τις μαζεύει και τώρα έχει πάνω από 170 διαφορετικά κομμάτια! «Είχα πάει με τη μητέρα μου και βλέπαμε κούκλες και της λέω "δεν ξέρεις τι γίνεται με τη Μπάρμπι στον κόσμο;" και μου απαντάει "απορώ πώς ακόμα δεν έχεις αρχίσει να μαζεύεις". Ε, λοιπόν από τότε ξεκίνησα να μαζεύω, προσπαθώντας να ανακτήσω και τον χαμένο χρόνο. Είναι μια τεράστια βιομηχανία η "Μπάρμπι", υπάρχουν συλλεκτικά κομμάτια που μπορεί να κοστίζουν 3.000 ευρώ, 5.000 ευρώ, 12.000 ευρώ, τιμές απλησίαστες για μας καθώς βγαίνουν σε πολύ λίγα κομμάτια. Η ακριβότερη που πήρα ήταν 150-200 ευρώ» αναφέρει.

Πολλές τσαγιέρες είναι μικρά έργα τέχνης.

Οι συλλεκτικές Μπάρμπι είναι πιο προσεγμένες καθώς π.χ. οι βλεφαρίδες τους είναι αληθινές ή τα ρούχα τους έχουν σχεδιαστεί από επώνυμους σχεδιαστές (Ντε Λα Ρέντα κ.ά.).

Η κα Τσώνου επισκέπτεται συχνά καταστήματα στα Χανιά, την Αθήνα, αναζητεί στο διαδίκτυο. «Πλέον κυκλοφορούν όλων των ειδών οι "Μπάρμπι". Κινέζες, μαύρες, λατινοαμερικάνες με τα χαρακτηριστικά της κάθε ηπείρου αλλά και κοντές ή χοντρές Μπάρμπι καθώς το πρότυπο της "Μπάρμπι-μοντέλο" με τις τέλειες αναλογίες έχει ξεπεραστεί. Εντάξει πολυεθνική εταιρία τις κατασκευάζει πελάτες ψάχνει» εξηγεί η συνομιλήτριά μας. Η κα Τσώνου δεν κρατάει τις κούκλες μέσα στα κουτιά καθώς θέλει να τις βλέπει, να τις έχει με τη μορφή έκθεσης. «Πολλοί συλλέκτες δεν τις βγάζουν από το κουτί γιατί τότε χάνουν ένα 30% της αξίας τους αλλά αυτό είναι κάτι που δεν με ενδιαφέρει γιατί δεν σκέφτομαι να τις πουλήσω» λέει.

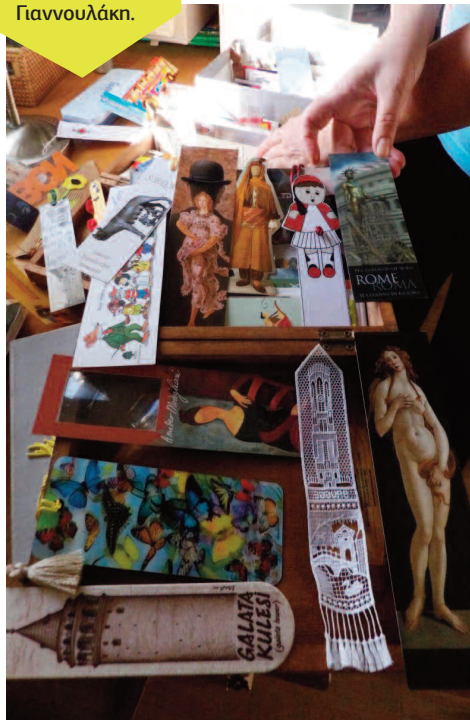
Τη ρωτάμε για τα σχόλια από φίλους και γνωστούς. «Έχω φάει "κράξιμο" από φίλους, τι να σου πω! (γέλια). Με ξέρουν και δεν μπορούν να πιστέψουν ότι μαζεύω Μπάρμπι. Πηγαίνω τακτικά σε καταστήματα και αν η τιμή μιας που θέλω είναι απαγορευτική στεναχωριέμαι που δεν μπορώ να την πάρω, όπως τα κοριτσάκια! Στις πωλήτριες λέω από την αρχή ότι είμαι συλλέκτρια ώστε να με κατευθύνουν ανάλογα! Στην αρχή ντρεπόμουν λίγο όταν πήγα να π.χ. στη "Λιλιπούπολη" γιατί ξέρω τα κορίτσια εκεί. Αλλά όταν τους το είπα μου απάντησαν πως δεν είμαι η μόνη που μαζεύει Μπάρμπι και ότι υπάρχουν και πολλοί άντρες που είναι συλλέκτες playmobil. Επομένως πλέον το έχω ξεπεράσει!».

BBC κ.λπ.

Η αναζήτηση των κομματιών κάθε άλλο παρά εύκολη υπόθεση είναι, ενώ η επισκευή τους κρύβει πολλές εκπλήξεις. «Η μεγαλύτερη δυσκολία είναι η ανεύρεση των ανταλλακτικών. Συγχρόνως όμως η προσπάθεια επισκευής των παλιών ραδιοφώνων είναι μια πολύ συναρπαστική περιπέτεια. Αρκεί να δεις πώς δουλεύει η βελόνα και αλλαζούν οι σταθμοί. Ήταν μια ολόκληρη επιστήμη!», αναφέρει ο κ. Παπαδουλάκης.

Στην παρατήρησή μας ότι τα παλιά ραδιόφωνα ξεχωρίζουν, μεταξύ άλλων, για την αισθητική και τη φινέτσα τους ο συνομιλητής μας σχολιάζει: «Στα περισσότερα παλιά ραδιόφωνα

Βεντάλιες
συλλεκτικές από
όλο τον κόσμο:
Ινδία, Αφρική, Κίνα,
Βιέννη, Ιταλία κ.α
συμπεριλαμβάνει η
συλλογή της κας
Γιαννουλάκη.

Εντυπωσιακές, πολύχρωμες, βεντάλιες και 2.000 σελιδοδείκτες από κάθε γωνιά του κόσμου αποτελούν τις συλλογές της Αθηνάς Γιαννουλάκη που συνδυάζει τα ταξίδια της με τη συλλογή μικρών αντικειμένων. Η ίδια ξεκίνησε να "μαζεύει" πράγματα από όταν ήταν 18 χρονών, κάτι για το οποίο μάλλον την ενέπνευσε η μητέρα της, όπως μας λέει.

«Ξεκίνησα να μαζεύω βεντάλιες όταν πήγα ταξίδι -στα νεανικά μου χρόνια- στη δυτική Αφρική. Εκεί είδα τους ανθρώπους να φτιάχνουν εκπληκτικά πράγματα με ξυλάκια και να τα κάνουν βεντάλιες. Έτσι ξεκίνησα να μαζεύω βεντάλιες και σήμερα έχω μια σειρά από συλλεκτικές από όλο τον κόσμο: Ινδία, Αφρική, Κίνα, Βιέννη, Ιταλία κ.ά. Βέβαια αυτή που μου κόστισε πιο πολύ και που κουράστηκα για να τη φέρω είναι μια χειροποίητη βεντάλια από δεκάδες φτερά παγωνιού την οποία έφερα από τη Βομβάη. Αυτή είναι και η πιο αγαπημένη μου. Έκανα τον μεγαλύτερο κόπο γιατί παρόλο που είχα μόλις ένα σακίδιο, κουβαλούσα αυτήν τη βεντάλια με προσοχή επί 20 μέρες μέχρι να ολοκληρωθεί το ταξίδι. Δεν συλλέγω καθημερινές βεντάλιες, μ' αρέσουν οι βεντάλιες που είναι χαρακτηριστικές ενός τόπου ή έχουν το στίγμα ενός μουσείου. Βέβαια έχει τύχει να βρω βεντάλιες σε παζάρια, σε μεγάλες μητροπόλεις της Ευρώπης, που ενώ τις ήθελα δεν μπορούσα να τις αγοράσω...».

ΟΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΕΣ

«Σελιδοδείκτες ξεκίνησα να μαζεύω από 18 χρονών, οι πρώτοι ήταν από βιβλία εκδοτικών οίκων που διάβαζα. Σιγά σιγά άρχισα να μαζεύω σελιδοδείκτες από Μουσεία και αρχαιολογικούς τόπους και από μέρη που επισκεπτόμουν. Επίσης χειροποίητους σελιδοδείκτες έβρισκα σε διάφορα παζάρια ανά την Ελλάδα και τον κόσμο. Σήμερα έχω πάνω από 2.000 σελιδοδείκτες» μας λέει και προσθέτει:

Εντυπωσιακές βεντάλιες και χιλιάδες σελιδοδείκτες

Η Αθηνά Γιαννουλάκη συνδυάζει τα ταξίδια της με συλλογές από βεντάλιες και σελιδοδείκτες. Αριστερά μια χειροποίητη βεντάλια από δεκάδες φτερά παγωνιού από τη Βομβάη.

Βεντάλιες συλλεκτικές από όλο τον κόσμο: Ινδία, Αφρική, Κίνα, Βιέννη, Ιταλία κ.ά. συμπεριλαμβάνει η συλλογή της κας Γιαννουλάκη.

«Προσωπικά δεν αισθάνομαι να είμαι αυτό που λένε "συλλέκτης", εγώ το κάνω γιατί απλά μου αρέσει πάρα πολύ. Μου άρεσε να μαζεύω πράγματα από μικρό παιδί κι ίσως αυτό έχει να κάνει και με τη μένα μου που πάντα μαζεύει πράγματα. Έτσι μαζεύω κι εγώ. Πολύ αργότερα αντιλήφθηκα ότι όπου πήγα να έμαχνα να βρω κάτι συγκεκριμένο, δηλαδή έναν σελιδοδείκτη ή μια βεντάλια ή ένα καρτ ποστάλ ή 1 φλιτζάνι τσαγιού. Αυτό που έλεγα πάντα δεν είναι ότι "συλλέγω" αλλά ότι "μαζεύω"» σημείωσε η κα Γιαννουλάκη η οποία εκτός από σελιδοδείκτες και βεντάλιες, μαζεύει και τσαγιέρες από παλιά υαλοπωλεία. Η συλλογή που κοσμεί την κουζίνα της ξεπερνά τις 150 τσαγιέρες.

γαινα και παρακολουθούσα παράλληλα με το Γυμνάσιο!».

Κλείνοντας την κουβέντα μας ρωτήσαμε τον κ. Παπαδουλάκη αν το χόμπι του τού στοιχίζει οικονομικά ακριβά: «Έχει σημασία πώς βλέπει ένας συλλέκτης τη συλλογή του. Αν τη βλέπει σαν επένδυση, αν τη βλέπει συναισθηματικά ή αν ενδιαφέρεται περισσότερο να ικανοποιήσει την περιέργειά του για την τεχνολογική εξέλιξη. Εγώ πιστεύω ότι αν αγαπάς κάτι, χωρίς να το κυνηγάς, απλώς "φωνάζοντας" το ενδιαφέρον σου, σου έρχεται μόνο του», σημειώνει και διευκρινίζει ότι ο ίδιος δεν βλέπει σαν επένδυση τη συλλογή, ούτε μπαίνει στη λογική της μεταπώλησης των κομματιών.

είναι πολύ σημαντικό να ξέρουμε την πορεία που ακολουθεί. Άλλωστε μαθαίνεις τη νέα τεχνολογία γνωρίζοντας την παλιά», τονίζει.

Μέσα σε αυτά τα χρόνια κάθε ταξίδι στην Αθήνα συνδυαζόταν με μια βόλτα στο Μοναστηράκι για αναζήτηση παλιών αντικειμένων ραδιοφώνων, φωτογραφικών μηχανών κ.ά. Πίσω, ωστόσο, από το πάθος για τη συγκέντρωση συλλεκτικών ραδιοφώνων κρυβόταν, μεταξύ άλλων, ισχυρές αναμνήσεις: «Το πάθος μου αυτό έχει κι ένα συμβολικό χαρακτήρα. Γιατί το ραδιόφωνο -όπως και ο Τύπος- ήταν ταυτισμένο με την επικοινωνία με τόπους που ήταν μακριά. Θυμάμαι παιδί τον πατέρα μου να ακούει σε δύσκολους καιρούς Deutsche Welle,

έπαιρναν τον μηχανισμό από το εξωτερικό, έφτιαχναν τα έπιπλα εδώ και στη συνέχεια τα μόνταραν. Πολλοί δε έφτιαχναν και σασί. Το ίδιο γίνονταν και στις πρώτες τηλεοράσεις».

Σε κάποιες περιπτώσεις η απόκτηση ενός κομματιού της συλλογής συνδέεται άρρηκτα και με κάποιο πρόσωπο.

Στο πλαίσιο αυτό ο κ. Παπαδουλάκης ξεχωρίζει ένα παλιό ραδιόφωνο με το οποίο όπως λέει συνδέεται από 14 ετών και το οποίο είναι προσφορά ενός αδελφικού του φίλου: «Είναι ένα κομμάτι που ανήκει στον κουμπάρο και σύντεκνό μου Σταύρο Γεωργαράκη το οποίο θυμάμαι το είδα πρώτη φορά όταν το είχε φέρει για επισκευή στο εργαστήριο που πή-

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Κάθε ταξίδι στην Μυροβόλο Χίο είναι ένα ταξίδι στα χρώματα και στα αρώματα της γης της Ιωνίας, άλλωστε τα φώτα από την απέναντι όχθη του Τσεσμέ δεν σε αφήνουν να ξεχάσεις πως βρίσκεσαι μόλις 9 ναυτικά μίλια από την πάλαι ποτέ επαρχία Σμύρνης.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ

Ταξίδι στον μυροβόλο Κάμπο της Χίου

Ο μυροβόλος και φιλόξενη όλο το χρόνο η Χίος αποτελεί ένα μωσαϊκό εικόνων και εμπειριών, έναν κρυμμένο θησαυρό στο Αιγαίο καθώς κάθε γεωγραφική περιοχή του νησιού κρύβει έναν μοναδικό, ξεχωριστό πολιτισμό είτε πρόκειται για τα Μαστιχοχώρια, τα Μεσαιωνικά χωριά, τις παραλιακές περιοχές ή τον περίφημο Κάμπο.

Ο ΚΑΜΠΟΣ

6 μόλις χλμ νότια από την πόλη της Χίου, ο Κάμπος συνιστά ένα ιδιαίτερο οικιστικό σύνολο, όπου συνδυάζεται αρμονικά το μοναδικό φυσικό τοπίο με τα τοπικά αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά. Είναι ευρέως γνωστός για τα μυροβόλα περιβόλια εσπεριδοειδών, αλλά και τα παλιά αρχοντικά σπίτια. Η περιοχή έχει κηρυχθεί «ιστορικός τόπος» και «παραδοσιακός οικισμός», προστατευόμενος από το ΥΠ.ΠΟ. Επιπλέον περιλαμβάνεται στη λίστα με τα 14 πιο απειλούμενα μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης.

Βασικό χαρακτηριστικό των περιβολιών του Κάμπου, είναι οι ψηλοί τοίχοι από θυμιανούσκη πέτρα, που προστατεύουν την κάθε ιδιοκτησία από τα δυσχερή καιρικά φαινόμενα. Οι αριστοκρατικές οικογένειες της Χίου, Γενουάτικες και ντόπιες, έκτισαν στην περιοχή τα σπίτια τους από το δέκατο τέταρτο αιώνα. Οι απαγορευτικοί τοίχοι που συναντά ο επισκέπτης κατά μήκος του δρόμου, κρύβουν ολόκληρους μικρόκοσμούς, οι οποίοι

περιλαμβάνουν περίτεχνα διακοσμημένες αυλές, μεγάλα αρχοντικά σπίτια, δενδροσκέπαστα σοκάκια και κήπους με πληθώρα λουλουδιών.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΟΥΑΤΕΣ

Σε έναν από αυτούς τους μικρόκοσμούς, στο αρχοντικό της αριστοκρατικής οικογένειας των Χρυσοβελόνη είχαμε την τύχη να μας ξεναγήσει, μία από τις τελευταίες απογόνους της οικογένειας η κα Μαρία Μονιούδη η οποία έλκει την μισή της καταγωγή από την οικογένεια των Στρατουδάκη στη Χαλέπα Χανίων.

Όπως μας είπε η κα Μονιούδη, το τοπωνύμιο Κάμπος (από τη λατινική λέξη campus) απαντάται σε κείμενα περιηγητών από το 1600 και μετά. Έτσι, οι παλαιότερες επιρροές στην αρχιτεκτονική ανάγονται στη Βυζαντινή εποχή, παρόλο που στον Κάμπο δεν έχει διασωθεί κανένα αμιγές δείγμα Βυζαντινής αρχιτεκτονικής. Ωστόσο ίχνη εκείνης της περιόδου, τούνελ, υπόγειες στοές, υπάρχουν και σήμερα παρά το ότι υπέστησαν καταστροφές από τον μεγάλο σεισμό του 1881.

Στα αρχοντικά του Κάμπου ήρθαν να κατοικήσουν οικογένειες της χιώτικης και Βυζαντινής αριστοκρατίας, αλλά και Γενουατοκίωτες ευγενείς, δημιουργήματα επιγαμικής σχέσης μεταξύ χιώτικων αριστοκρατικών οίκων και γενοουατικών αντιστοιχών: Αργέντη, Χρυσοβελόνη, Μάξιμοι, Καλουτά, Ιουστινιάνοι, Μαυροκορδάτοι, Σκυλίτση, Καλβοκορέση,

Ράλλη, Ροδοκανάκη, Πετροκόκκινιοι, Βλαστοί, Κοντόσταυλοι, Γροϊμάλη, Ροΐδη, Κάραλη κ.α

Παλιά Βυζαντινή γενιά οι Χρυσοβελόνη ήρθαν στην Χίο μετά την Άλωση μαζί με άλλες γενιές. Στα μέσα του 17ου αιώνα ξεχωρίζει ο δημογέροντας Ιωάννης Χρυσοβελόνης καθώς η δράση του τον τοποθετεί δίπλα στις εξεχουσες μορφές του αγώνα του 1821. Μάλιστα το 1823 πολέμησε έξω από τα Χανιά της Κρήτης και λίγο αργότερα πολέμησε στην Ύδρα κάτω από τις διαταγές του Μιαούλη. Το κτήμα των Χρυσοβελόνη έχει δικό του ναό, τον ναό του Αγ. Ζαχαρία ο οποίος έχει ανακηρυχθεί προστατευόμενο μνημείο από την ΟΥΝΕΣΚΟ. Από τον παλιό Πύργο των Χρυσοβελόνη που έπεσε στον σεισμό του 1881 σήμερα διακρίνονται ελάχιστα ίχνη, όμως διασώζεται ένα μέρος του εντυπωσιακού βοτσαλωτού, μία σκάλα, και η εκκλησία του Αγ. Ζαχαρία. Μάλιστα το οικοσυστήμα της οικογένειας είναι το μόνο που είναι φιλοτεχνημένο με ψηφιδωτό.

Αψιδωτές πόρτες και παράθυρα, μπαλκόνια που υποστοιβάζονται από μικρές αψίδες και πελώριες αυλόπορτες, βοτσαλωτές αυλές και ζωγραφιστά ταβάνια, είναι μερικά από τα χαρακτηριστικά που προσδίδουν ασύγκριτη μοναδικότητα σε αυτό το αρχοντικό που αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα του πολιτισμού του ιστορικού οικισμού.

Ο Κάμπος χρησίμευε στους εύπορους Χίους της πόλης ως τόπος ανάπαυσης, ως εξοχική κατοικία δηλαδή και συγχρόνως καλλιέργειας που εξασφάλιζε μια μερική αυτάρκεια. Παρά το γεγονός ότι η οικονομική ευρωστία αυτής της τάξης οφειλόταν στο χρήμα που ερχόταν από το εξωτερικό, τα μέλη της δεν παραμελούσαν τη γη.

Ακόμη και σήμερα το κάθε κτήμα, έχει δική του καλλιέργεια εσπεριδοειδών και την Άνοιξη με την ανθοφορία ο κάμπος γεμίζει χρώματα και αρώματα... μοσχοβολά, εξ ου και το όνομα μυροβόλος. Για αυτό και μια περιήγηση στον Κάμπο είναι ένα ταξίδι στο χρόνο, ηλαιοποιημένο

Στο αρχοντικό της αριστοκρατικής οικογένειας των Χρυσοβελόνη είχαμε την τύχη να μας ξεναγήσει, μία από τις τελευταίες απογόνους της οικογένειας η κα Μαρία Μονιούδη η οποία έλκει την μισή της καταγωγή από την οικογένεια των Στρατουδάκηδων στη Χαλέπα Χανίων.

από τις αναπάντεχες μυρωδιές των εσπεριδοειδών.

ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΜΑΣΤΙΧΑ

Η εικόνα ευδαιμονίας και αρχοντιάς που παρουσιάζει μέχρι σήμερα η Χίος, δεν είναι τυχαία. Τον καιρό της Τουρκοκρατίας που όλη η Ελλάδα ήταν βυθισμένη στην σκλαβιά, η επικοινωνία της Χίου με την Ευρώπη και τον πολιτισμό ήταν συνεχής και ποικίλη.

Μεγάλα ιστιοφόρα μετέφεραν στα μακρινά λιμάνια της Πόλης, της Οδησού και της Μασσαλίας τα προϊόντα της: το φημισμένο μαστίχι και τα χρυσά εσπεριδοειδή της.

Ακόμη και σήμερα, η οικονομική ζωή του νησιού, εκτός από τον τουρισμό, στηρίζεται στα εσπεριδοειδή του Κάμπου αλλά και στις μαστιχοκαλλιέργειες στο νοτιοδυτικό άκρο του νησιού.

Ολόκληρα χωριά όπως τα κεφαλοχώρια Πυργί, Μεστά κ.α βασίζονται στην παραγωγή μαστίχας. Σημαντική είναι η παρουσία της Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου αλλά και του Μουσείου Μαστίχας που αναδεικνύει την παραγωγική ιστορία της καλλιέργειας την οποία εντάσσει στο πολιτιστικό τοπίο της Χίου.

Ο μυροβόλος Κάμπος της Χίου συνιστά ένα ιδιαίτερο οικιστικό σύνολο. Η περιοχή έχει κηρυχθεί «ιστορικός τόπος» και «παραδοσιακός οικισμός», προστατευόμενος από το ΥΠ.ΠΟ.

παιδότοπος

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

Γ2 ΤΑΞΗ 5ου ΔΗΜ. ΣΧ. ΧΑΝΙΩΝ

Τα ποδήλατά μας ξέρουν από ανηφοριές

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!
Στην κεντρική θέση του σημερινού Παι-
δότοπου το γνωστό τραγούδι του Κώστα
Μακεδόνα (στίχοι: Άρης Δαβαράκης,
Μουσική: Χρήστος Νικολόπουλος) και μια
ομαδική ζωγραφιά των παιδιών της Γ2
τάξης του 5ου Δημ. Σχ. Χανίων. Γύρω
γύρω “σκέφτομαι και γράφω” διανθι-
σμένα με ζωγραφιές των ίδιων παιδιών
για το ποδήλατο, που έγιναν με αφορμή

την Ημέρα Δίχως Αυτοκίνητο, στις 22 Σε-
πτεμβρίου.

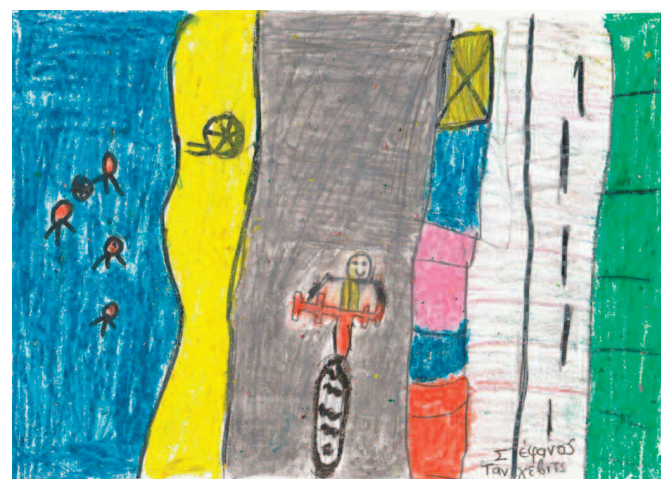
Μια απ’ τις καλές Δασκάλες που ψά-
χνουν και βρίσκουν τους κατάλληλους
τρόπους για να “ανακαλύψουν” οι μαθη-
τές τους όμορφα πράγματα η και καλή
μου φίλη από παλιά δασκάλα των συγκε-
κριμένων παιδιών, Παυλίνα Δούμου. Η
πρώτη σκέψη που έκανα, όταν πήρα ηλε-
κτρονικά της εργασίες των τριτακιών του

Πέμπτου. Ακολούθησαν κι άλλες.... κοινός
παρανομαστής όλων η φράση που είναι
“πιστεύω” και της Παυλίνας. Χάριν των
παιδιών υπάρχουν οι δάσκαλοι.

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος

Παίρνω ένα ποδήλατο και φεύγω για τ’ αδύνατο, κρατάω
στο χέρι το κλειδί. Πιάνω το τιμόνι ο σφυγμός μου δυναμών-
νει, το έργο κάπου το ‘χω ξαναδεί. Ήμουν μικρό παιδάκι με κα-
θαρή καρδιά, είχα τ’ όνειρό μου, το ποδήλατό μου κι όλα
έμοιαζαν σωστά. Έγινα δεκάξι, κι όλα ήταν εντάξει είχα μια
ζωή μπροστά. Το ποδήλατό μου, ήταν πάντοτε δικό μου και
με πήγαινε πολύ μακριά. Μέσα στη Σαχάρα, σαν την πιο βαθιά
λαχτάρα μ’ οδηγούσε πέρα απ’ τη χαρά. Και τώρα στον αγώνα,
ξανά απ’ την αρχή. Φόρτσα στο πεντάλι, να ‘ρθουνε κι οι άλλοι
πάμε για ορθοπεταλιές, τα ποδήλατά μας, όπως τα όνειρά μας
ξέρουν από ανηφοριές.

Μ’ ένα ποδήλατο
μπορώ να παίζω, να μιλάω και
να χαίρομαι. Μπορώ να κοιτώ τη
φύση, να μου πέφτει καθαρός αέρας
στο πρόσωπο, να παρκάρω εύκολα. Μ’
ένα ποδήλατο μπορώ να περνάω εύκολα,
όταν έχει κίνηση και δεν μολύνω το περιβάλ-
λον, γιατί δε βγάζει καυσαέρια. Εύχομαι να
έχει παντού ποδήλατα!

Βασίλης Γκιόκας

Μ’ ένα ποδήλατο
νιώθω χαρούμενος και γελα-
στός. Γυμνάζω τα πόδια, το μυαλό
και το σώμα μου. Μπορώ να βλέπω
τους φίλους μου και να τους καλημε-
ρίζω. Μ’ ένα ποδήλατο μπορώ να πάω
στο σχολείο, χωρίς να βάζω βενζίνη. Να
βλέπω τη θέα, τα βουνά, τη θάλασσα.
Παρκάρω εύκολα και πηγαίνω πιο γρή-
γορα στη δουλειά. Εύχομαι να ανεβαίνω
ανηφόρες χωρίς δυσκολίες.

Βαρσάμης Παυλίδης

Μ’ ένα ποδήλατο νιώθω
χαρά που βλέπω διάφορα: τα δέν-
τρα, τα πουλιά, τους ανθρώπους. Μ’
ένα ποδήλατο γυμνάζω το σώμα, τα μπρά-
τσα και δεν κάνω κακό στο περιβάλλον.
Πηγαίνω γρήγορα εκεί που θέλω, ενώ το
αμάξι αργεί να πάει εκεί που θέλει στην
πόλη. Νομίζω ότι είναι καλό να έχουμε
όλοι ποδήλατο!

Πάρης Τυλι-
πάκης

Μ’ ένα ποδήλατο γίνομαι
πιο δυνατός, μπορώ να παρκάρω
πιο εύκολα όπου θέλω και να πάω
πιο γρήγορα στη δουλειά. Μ’ ένα πο-
δήλατο δεν χαλώ τη φύση, γιατί το πο-
δήλατο δε βγάζει καυσαέρια. Μακάρι να
είχαν όλοι ποδήλατα και να ήταν χαρού-
μενοι και χαμογελαστοί.

Γιώργος Σαρικάκης

Μ’ ένα ποδήλατο
νιώθω μεγάλη χαρά. Μ’
ένα ποδήλατο δεν μολύνω τη
φύση. Μ’ ένα ποδήλατο μπορώ
να τρέχω. Εύχομαι να έχω ένα
ποδήλατο!

Τένσιλ Πετσάι

Μ’ ένα ποδήλατο μπορώ να
βλέπω τους φίλους μου στο
πάρκο, στην παραλία και στο
δρόμο. Μ’ ένα ποδήλατο νιώθω
χαρούμενος και γελώ. Μ’ ένα πο-
δήλατο φτάνεις γρήγορα στη δου-
λειά. Μ’ ένα ποδήλατο μπορώ αν
έχει γίνει ένα τρακάρισμα να πάω
από το πεζοδρόμιο. Εύχομαι το πο-
δήλατό μου να είχε καλύτερα
φρένα.

Παναγιώτης Μαρδάκης

Μ’ ένα ποδήλατο
μπορώ να πηγαίνω γρήγορα
στη δουλειά, να μην κολλά
στους δρόμους. Μ’ ένα ποδήλατο
μπορώ να γυμνάζω τα πόδια, τα
χέρια και τους ώμους. Μπορώ να
παρκάρω εύκολα. Να χαιρετάω τους
φίλους μου και να χαμογελώ. Μ’ ένα
ποδήλατο μπορώ να προστατεύω τη
φύση από τα καυσαέρια. Τι ωραία θα
ήταν αν όλοι κυκλοφορούσαν με πο-
δήλατο.

Αλέξανδρος Μπιλιανίδης

Μ’ ένα ποδήλατο τονώνον-
ται οι μύες και τα κόκκαλα και δεν
είσαι κλεισμένος σ’ ένα σίδηρένιο αυτο-
κίνητο, που είναι και ανθυγιεινό. Μ’ ένα πο-
δήλατο κάνω βόλτες με τους φίλους μου και
παίζουμε αγώνες, μηχανές, αστυνόμους και
κλέφτες. Μ’ ένα ποδήλατο νιώθω καλύτερα,
παίρνω αέρα και στο μπουτιλιάρισμα περνάω εύ-
κολά και πάω πιο γρήγορα όπου θέλω. Το πο-
δήλατο καθαρίζει το περιβάλλον και η φύση,
γιατί δεν βγάζει καυσαέριο και καπνούς.
Μακάρι να είχαν όλοι ποδήλατο!

Κώστας Φιωτοδημητράκης

Μ’ ένα ποδήλατο
μπορώ να περνώ τον δρόμο,
όταν έχει αυτοκίνητα. Μπορώ να γυ-
μνάζω τα πόδια, τα χέρια και την κοιλιά.
Να βλέπω το περιβάλλον, τη θέα, τους φί-
λους μου και τα λουλούδια. Μπορώ να ανε-
βαίνω και τις ανηφόρες. Μ’ ένα ποδήλατο
νιώθω χαρά. Είμαι ευτυχισμένη. Δεν βάζω
βενζίνη και μπορώ να πάω και στο πεζοδρό-
μιο. Μπορώ να παρκάρω πιο γρήγορα, γιατί
είναι πιο λεπτό και μικρό από τα αμάξια.
Εύχομαι να έχουν όλοι ποδήλατο!

Μαρτίνα Σπирκόσκι

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΖΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Η λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Hibiscus sabdariffa* (Ιβίσκος η σαβδαρίφη) και ανήκει στην οικογένεια των Μαλβιδών ή Μαλαχιδών η οποία περιλαμβάνει περίπου 200 είδη δένδρων, ποωδών φυτών ή θάμνων. Το συγκεκριμένο είδος (*Hibiscus sabdariffa*) κατέγεται από το Σουδάν και καλλιεργείται σε Αίγυπτο, Κεϋλάνη και τις τροπικές χώρες του Μεξικού.

Ο ιβίσκος είναι ιθαγενές φυτό των τροπικών χωρών. Είναι ετήσιο ή πολυετές και το ύψος του κυμαίνεται από 2-2,5 μέτρα.

Είναι αγγειόσπερμο δικότυλο φυτό και η καταγωγή του είναι από την Ανατολική Ασία. Είναι θαμνώδης, με οδοντωτό γυαλιστερό φύλλωμα. Τα φύλλα του βαθιά, λοβωτά έχουν μήκος από 8 έως 15 εκατοστά, με νευρώσεις, εναλλάσσονται και έχουν μίσχους. Άνθη (διαμέτρου 8-10 εκατοστών) με πέντε πέταλα, σε σχήμα κώνου, κυρίως κόκκινα αλλά και πολλά άλλα χρώματα. Τα άνθη είναι ερμαφρόδιτα (έχει αρσενικά και θηλυκά όργανα) και επικονιάζονται από έντομα.

Τα πιο κοινά είδη ιβίσκου είναι:

1. Ο ιβίσκος ο σεριακός, ο οποίος είναι θάμνος ή μικρό δέντρο καλλωπιστικό με πολύ ωραία μεγάλα άνθη. Τα φύλλα του είναι μεγάλα τριγωνικά και οδοντωτά, είναι ευαίσθητος στο ψύχος και αγαπά τα ηλιόλουστα μέρη.

2. Ο ιβίσκος ο κανναβίνος είναι ποώδες μονοετές φυτό φτάνει σε ύψος τα 3,5 μέτρα, τα φύλλα του συγκεντρώνονται στις κορυφές των βλαστών. Τα άνθη του είναι κίτρινα και στο κέντρο τους μοβ.

3. Ο ιβίσκος ο σινικός, καλλιεργείται στην Κίνα και χρησιμοποιείται στην παρασκευή χαρτιού.

4. Ο ιβίσκος της Ερυθραίας καλλιεργείται για τα άνθη του από τα οποία παρασκευάζεται αφέψημα χωνευτικό και τονωτικό.

5. Ο ιβίσκος ρόζα ή κινέζικη τριανταφυλλιά που φτάνει σε ύψος τα 4 μέτρα και καλλιεργείται για τα μεγάλα, όμορφα κωνικά του άνθη σε ποικιλία χρωμάτων.

6. Ο ιβίσκος ο τρισιχιδής είναι μονοετές φυτό με πολλές διακλαδώσεις των βλαστών του που φέρουν πολλές τριχές. Τα άνθη του έχουν χρώμα κόκκινο, λευκό ή κίτρινο και ανοίγουν όταν είναι στον ήλιο ενώ κλείνουν όταν είναι στη σκιά. Ο αυθεντικός τροπικός ιβίσκος έχει κόκκινα λουλούδια, αλλά οι γενετιστές έχουν παράγει μια τεράστια ποικιλία χρωμάτων μεταξύ των οποίων παραλλαγές του κίτρινου, του πορτοκαλί και του ροζ όπως και διχρωμίες ή τριχρωμίες.

Η καλύτερη ποιότητα του βοτάνου είναι από το Σουδάν, αλλά η ποιότητα αυτή υποβαθμίζεται λόγω της κακής συλλογής, αποξήρανσης και συσκευασίας του φυτού.

Αντίθετα θεωρείται εξαιρετική η επεξεργασία του βοτάνου από την Ταϊλάνδη.

Ιστορικά στοιχεία

Θεωρείται πως το φυτό εμφανίστηκε πρώτα σε Ινδία και Μαλαισία. Από κει μεταφέρθηκε στην Αφρική εδώ και χιλιάδες χρόνια.

Σε Μεξικό, Αφρική, Ινδία, Ταϊλάνδη όλα τα μέρη του φυτού έχουν χρησιμοποιηθεί εδώ και εκατονταετίες για θεραπεία μολύνσεων του ουροποιητικού συστήματος και υπέρταση.

Στην Ινδία ο ιβίσκος είναι ένα παραδοσιακό θεραπευτικό φυτό που χρησιμοποιούν στην Αγιουβέρδα. Έρευνες στη χώρα αυτή έχουν αποδείξει την αντιυπερτασική και αντιοξειδωτική δραστηριότητα του φυτού.

Στην Ινδία το αφέψημα των σπόρων το δίνουν για ανακούφιση δυσουρίας, την οδοντική ούρηση σταγόνα - σταγόνα, και ήπιες περιπτώσεις δυσπεψίας. Στις πικρές ρίζες του φυτού, βραζιλιάνοι βοτανοθεραπευτές αποδίδουν ιδιότητες στομαχικές και μαλακτικές.

Στην ανατολική Αφρική αποκαλείται Σουδανικό τσάι και το χρησιμοποιούν εδώ και εκατονταετίες για την ανακούφιση του βήχα. Τον χυμό

του φυτού μαζί με αλάτι, πιπέρι, ασαφτίδα και μελάσα τον πίνουν για τη θεραπεία της χολέρας.

Τα φύλλα του φυτού θερμαίνονται τα βάζουν στις ρωγμές των ποδιών για ταχεία επούλωση. Φτιάχνουν από αυτά και μια λοσιόν για πληγές και έλκη. Οι σπόροι του φυτού θεωρούνται διουρητικοί, και τονωτικοί, και το καφεκίτρινο έλαιο των σπόρων θεωρούν πως θεραπεύει πληγές στις καμήλες.

Στην Ευρώπη μελέτες πάνω στο φυτό έκανε ο Φλαμανδός M. de L' Obel το 1576.

Στη λαϊκή ιατρική το χρησιμοποιούσαν για αποστήματα, ατονία, αδυναμία, καρκίνο, βήχα, εξασθένιση, δυσπεψία, δυσουρία, πυρετό, μετά από μέθη ή επήρεια ναρκωτικών, καρδιακές παθήσεις, υπέρταση, νευρώση, σκροβούτο και οδοντική ούρηση σταγόνα - σταγόνα. Έχει αναφερθεί ακόμη και για αρτηριοσκλήρωση.

Βέβαια το γεγονός ότι το φυτό είναι εδώδιμο ενώ παράλληλα από τις ίνες των μίσχων έφτιαχναν ένα είδος λινάσας, σπάγκους και σχοινιά, αύξησε σημαντικά τους λόγους για την συστηματική καλλιέργεια του φυτού στις τροπικές χώρες.

Στο Τρίνταντ και Τομπάκο φτιάχνουν ένα ποτό ιβίσκου σε συνδυασμό με μπύρα.

Στην Ταϊλάνδη το πίνουν για τη μείωση της χοληστερόλης.

Στην Καραϊβική πίνουν ένα ποτό που κατασκευάζουν από τους κάλυκες του φυτού.

Στην Μαλαισία τους φρέσκους κάλυκες τους χρησιμοποιούν για παραγωγή ποτού προφυλακτικού της υγείας γιατί περιέχει πολύ βιταμίνη c και ανθοκυανίνες.

Στο Μεξικό, "το αποκαλούμενο" agua de Τζαμάικα "de Flor de Τζαμάικα" agua (ύδωρ που αρωματίζεται με το roselle) συχνά είναι ο συχνότερα σπιτικό. Το έβραζαν και πρόσθεταν ζάχαρη κάνοντας ένα είδος λικέρ. Συχνά το καταψύχουν.

Στην Τζαμάικα κάνουν κάτι παρόμοιο αλλά

ΙΒΙΣΚΟΣ

κιτρικό οξύ και ηηκτίνη) τρώγεται ακατέργαστος σε σαλάτες, ή μαγειρεύεται και χρησιμοποιείται ως αρωματική ουσία σε κέικ, ζελατίνες, σουπές, σάλτσες, τουρσιά κ.α.

Επίσης χρησιμοποιείται για χρώμα και άρωμα σε κόκκινα κρασιά. Αν καθυστερήσει χρησιμοποιείται ως υποκατάστατο καφέ.

Η ρίζα είναι εδώδιμη αλλά πολύ ινώδης και σκληρή.

Η ισχυρή ίνα που παράγεται από τον μίσχο του φυτού, κατασκευάζουν τρίχινα ρούχα, σπάγκο και σχοινί.

Η χρωστική ουσία από τα πέταλα χρησιμοποιείται στα φάρμακα.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Στο βότανο αναφέρονται αντισηπτικές, αφροδιασικές, στυπτικές, χολαγωγές, καταπραυντικές, χωνευτικές και ήπια καθαρτικές ιδιότητες.

Ερευνητές στην Ανατολική Ασία έχουν αναφέρει πως ο ιβίσκος μπορεί σύμφωνα με τις μελέτες τους να μειώσει την χοληστερόλη. Θεωρούν πως τα αντιοξειδωτικά που περιέχει το άνθος του φυτού, έχουν ευεργετικά αποτελέσματα για την υγεία της καρδιάς, όπως το κόκκινο κρασί και το τσάι.

Το βότανο συμβάλει στην καλή λειτουργία του πεπτικού συστήματος και στον καλύτερο μεταβολισμό υδατανθράκων, πρωτεϊνών και λιπιδίων. Ενδείκνυται για τους υπέρβαρους με πρόβλημα δυσκολιότητας και αυξημένων λιπιδίων. Δρα ως αντισκορβουτικό, στυπτικό, διουρητικό, αντιπυρετικό, στομαχικό.

Οι κάλυκες του φυτού είναι αρωματικοί, στυπτικοί και δροσεροί. Έχουν διουρητική δράση, βοηθούν σε πυρετούς και δρουν εναντίον της χολέρας. Είναι επίσης αντισκορβουτικοί.

Τα φύλλα είναι αντισκορβουτικά, μαλακτικά, διουρητικά, δροσερά, καταπραυντικά. Επειδή είναι γλοιώδη, χρησιμοποιούνται ως μαλακτικά για κατευναστική θεραπεία του βήχα. Εξωτερικά βοηθούν σε κατάπληξη σε σπυριά και αποστήματα.

Τα άνθη έχουν δράση διουρητική και αντικολερική. Μειώνουν την πίεση του αίματος και δυναμώνουν την περισταλτικότητα του εντέρου.

Οι σπόροι είναι διουρητικοί, καθαρτικοί, και τονωτικοί. Χρησιμοποιούνται στη θεραπεία της ατονίας. Η ρίζα είναι απεριτίφ και τονωτική.

Μελέτη του 2009 αναφέρει πως ο ιβίσκος μειώνει την συστολική πίεση σε όσους υποφέρουν από διαβήτη τύπου 2.

Παρασκευή και δοσολογία

Παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε σε ένα κουταλάκι του τσαγιού ξηρό βότανο ένα φλιτζάνι βραστό νερό, το σκεπάζουμε για 10 λεπτά, σουρώνουμε και πίνουμε τρεις φορές την ημέρα.

Προφυλάξεις

Δεν έχουν αναφερθεί παρενέργειες από τη χρήση του βοτάνου, κατά συνέπεια κρατούμε τον απαραίτητο κανόνα της σωστής δοσολογίας.

προσθέτουν πιπερόριζα και ρούμι και το πίνουν τα Χριστούγεννα. Στο Τρίνταντ και Τομπάκο κάνουν το λικέρ αλλά αντί για πιπερόριζα και ρούμι βάζουν κανέλλα και γαρύφαλλα.

Σε Μαλί, Σενεγάλη, Γκάμπια, Μπουρκίνα Φάσο και μπενίν φτιάχνουν ηδύποτα προσθέτοντας φύλλα μέντας, διαλυμένη καραμέλα μέντας και άλλες γεύσεις φρούτων.

Σε Κίνα, Ινδία και Ταϊβάν ο ιβίσκος χρησιμοποιείται ως παραδοσιακό γιατρικό για να θεραπεύσει την υψηλή πίεση στο αίμα και τις ηπατικές διαταραχές.

Στην Αμερική χρησιμοποιούν το φυτό για παραγωγή τσαγιού υψηλού σε ποσοστό βιταμίνης C και το θεωρούν καλό για ανθρώπους που έχουν την τάση για κατακράτηση ύδατος.

Συστατικά - χαρακτήρας

Το βότανο είναι πλούσιο σε ανθοκυανίνες, φλαβονοειδή, (γκοσιπετίνη, χιμπισκετίνη και σαμνταρετίνη) δαφνφυλίνη (χρωστική), μυρτιλίνη, χρυσανθενίνη και δελφινιδίνη. Τα ξερά σαρκώδη πέταλα (τα οποία ωριμάζουν 6 μήνες μετά την εμφάνισή τους) περιέχουν υδατοδιαλυτή κόκκινη χρωστική, ένα μίγμα οργανικών οξέων (μυρικού, κιτρικού, τρυγικού) και οξύ του ιβίσκου.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Ανθίζει από τον Αύγουστο μέχρι τον Οκτώβριο. Οι σπόροι ωριμάζουν από Οκτώβριο μέχρι Νοέμβριο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται κύρια τα ξηρά σαρκώδη πέταλα αλλά όλα τα μέρη του φυτού έχουν θεραπευτικές ιδιότητες.

Παράλληλα εδώδιμα θεωρούνται άνθη, φύλλα, ρίζα και οι σπόροι του φυτού.

Τα νεαρά φύλλα και οι μίσχοι τα τρώνε ωμά στις σαλάτες ή μαγειρεμένα

Ο φρέσκος κάλυκας του φυτού (πλούσιος σε

ΣΤΟΝ ΠΛΑΤΑΝΙΑ

“Και του καιρού και πάντα”

Η θεατρική παράσταση «Και τον καιρού και πάντα» θα παρουσιαστεί στην Τοπική Κοινότητα Μάλεμε δήμου Πλατανιά και συγκεκριμένα στο Πολιτιστικό Κέντρο Μάλεμε (Παραπλεύρως Εκκλησίας Αγίου Αντωνίου) σήμερα Σάββατο 11 Νοεμβρίου στις 7:30 μ.μ

Η είσοδος είναι ελεύθερη για όλους. Πρόκειται για ένα θεατρικό αναλόγιο, με ιστορίες από τα Καπετανιανά, σε κείμενο του Γιώργου Σταματάκη, αφήγηση Μαρινέλλας Βλάχκη και μουσική Λεωνίδα Μαριδάκη.

Πριν την έναρξη της θεατρικής παράστασης και συγκεκριμένα από τις 6:00 έως και 7:30 μ.μ, στον ανωτέρω χώρο, θα πραγματοποιηθεί βιωματικό εργαστήριο, σχετικό με τον τρόπο που οργανώνεται μια θεατρική παράσταση (κατασκευή κουστούμιών , σκηνικών, διανομή ρόλων και άλλα σχετικά).

Η παράσταση πραγματοποιείται στα πλαίσια υλοποίησης των Πολιτιστικών Δράσεων, του Προγράμματος Επισιτιστι-

κής Βοήθειας & Βασικής Υλικής Συνδρομής για Απόρους, της Κοινωνικής Σύμπραξης Περιφέρειας Κρήτης, θα παρου-

σιαστεί στον Δήμο Πλατανιά, Εταίρο Φορέα της παραπάνω Κοινωνικής Σύμπραξης.

ΑΠΟ ΤΟ ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.

Παράταση εγγραφών για την ερασιτεχνική σκηνή

Το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης παρατείνει την ημερομηνία εγγραφής έως την Παρασκευή 17 Νοεμβρίου για τα μαθήματα Πειραματικής Ερασιτεχνικής Σκηνής στους Δήμους Αποκορώνου, Πλατανιά και Κισσάμου, που προγραμματίζει να ξεκινήσει για πρώτη φορά, στο πλαίσιο των παράλληλων δράσεών του. Δηλώσεις συμμετοχής θα γίνονται δεκτές εργάσιμες ημέρες και ώρες.

1)Για το Δήμο Αποκορώνου: στο Δημαρχείο στις Βρύσες, υπεύθυνος Μάνος Καποκάκης, τηλ 2825340345

2)Για το Δήμο Πλατανιά: στο Δημαρχείο στον Πλατανιά, υπεύθυνος Γιώργος Καμπουράκης, τηλ 2821340009

3)Για το Δήμο Κισσάμου: στο Δημαρχείο στην Κίσσαμο, υπεύθυνη Βίκυ Μαρακάκη, τηλ 2822340200

Μπορεί να συμμετέχει ο οποιοσδήποτε, ηλικίας από 18 ετών και άνω, που τον ενδιαφέρει να ασχοληθεί με το θέατρο ερασιτεχνικά. Τα μαθήματα θα γίνονται απογευματινές ώρες (2 ώρες την εβδομάδα) με μηνιαία συνδρομή 15€.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε και στο τηλέφωνο 2821044256 όλες τις εργάσιμες ημέρες και ώρες ή στα γραφεία του Θεάτρου στο κτίριο του Βενιζελείου Ωδείου (Νικ. Φωκά 5).

ΑΠΟ ΤΗ “ΜΝΗΜΗ” ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

4 λεπτά και 12 δευτερόλεπτα

Τις τελευταίες παραστάσεις του έργου «4 λεπτά και 12 δευτερόλεπτα» του βραβευμένου Άγγλου συγγραφέα Τζέιμς Φριτς σε σκηνοθεσία Μιχάλη Βιρβιδάκη θα δώσει στα Χανιά η Εταιρεία Θεάτρου ΜΝΗΜΗ.

Οι παραστάσεις θα δοθούν στο θέατρο Κυδωνία το Σάββατο 11 και την Κυριακή 12 καθώς και την Παρασκευή 17, το Σάββατο 18 και την Κυριακή 19 Νοεμβρίου στις 9.30 μμ. Τον Δεκέμβριο θα ακολουθήσει το ανέβασμα του έργου «Το Κατεστραμμένο Δωμάτιο» του συγγραφέα Μάθιου Λέντον (έργο γραμμένο σε συνεργασία με την αναγνωρισμένη ανά τον κόσμο σκωτσέζικη θεατρική ομάδα Vanishing Point)σε σκηνοθεσία Μιχάλη Βιρβιδάκη.

Εισιτήρια 15 και 10 ευρώ το φοιτητικό. Περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνία, στο τηλέφωνο 28210 92395 και 6973005570 και στην ιστοσελίδα : www.theatro-kydonia.gr

ΓΙΑ ΤΟΝ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

Κινηματογραφικές προβολές στον Λόφο Καστέλι

Τέσσερις κινηματογραφικές αναπαραστάσεις για το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, θα γίνουν τον Νοέμβριο στον χώρο της κατάληψης “Rosa Nera” στον Λόφο Καστέλι στην παλιά πόλη. Οι προβολές θα γίνονται κάθε Πέμπτη βράδυ και το πρόγραμμα προβολών έχει ως εξής:

• Πέμπτη 16 Νοεμβρίου στις 9μ.μ.: Ο θίασος, (1975) του Θόδωρου Αγγελόπουλου

• Πέμπτη 23 Νοεμβρίου στις 9μ.μ.: Καλά Χριστούγεννα κύριε Λώρενς, (Merry Christmas, Mr Lawrence, 1983) του Nagisa Oshima

ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΑΡΙΣΑΣ

“ Τα καινούργια ρούχα του βασιλιά”

Το Μικρο Θέατρο Λάρισα στα Χανιά στα πλαίσια της προβολής των νέων του θεατρικών παραγωγών, που θα περιοδεύσουν σε όλη την ΕΛΛΑΔΑ τον φετινό χειμώνα παρουσιάζει στα Χανιά το αριστούργημα του Hans Christian Andersen “ Τα καινούργια ρούχα του βασιλιά” στο Κιν/θέατρο Ελληνίς το Σάββατο 11 Νοεμβρίου στις 11.30 και στις 17.30. Προπώληση: Βιβλ/λειο Κύβος – τηλ 28210 41606. Πληροφορίες: 6974797109. Προπώληση 7€ - Ταμείο 9€.

ΣΤΟ ΣΤΟΥΝΤΙΟ ΟΞΩ ΝΟΥ

Λούλας Αναγνωστάκη “Η Παρέλαση”

Οι This Famous Tiny Circus theater group συνεργάζονται φέτος για πρώτη φορά με το ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων σε μια νέα παραγωγή του εμβληματικού έργου της Λούλας Αναγνωστάκη «Η Παρέλαση» σε σκηνοθεσία και ερμηνεία Κωνσταντίνου Μάρκελλου και Ελένης Στεργίου.

Στα Χανιά η παράσταση θα παρουσιαστεί στο Studio OXO ΝΟΥ Αγ. Κυριακής 29, Χαλέπα το Σάββατο 18 και την Κυριακή 19 Νοεμβρίου με ώρα έναρξης, 21.30. Γενική είσοδος 10 ευρώ. Κρατήσεις θέσεων 28210 45585

ΜΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ

Ο Δρόμος του Μεταξιού ενώνει την Κίνα με το Σουφλί

ΑΠΕ-ΜΠΕ Μία σειρά από πολιτιστικές ανταλλαγές, διοργανώσεις εκθέσεων, καθώς και υλοποίηση ερευνητικών και εκπαιδευτικών δράσεων προγραμματίζονται στο πλαίσιο του Συμφώνου Συνεργασίας που υπογράφηκε τον Οκτώβριο μεταξύ του Εθνικού Μουσείου Μετάξης της Κίνας και του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, με στόχο την ευρύτερη συνεργασία των δύο φορέων για την προβολή του πολιτισμού του μεταξιού.

«Ποτελεί ιδιαίτερη τιμή για το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ) η υπογραφή του Συμφώνου Συνεργασίας με το Εθνικό Μουσείο Μετάξης της Κίνας. Ένα Μουσείο που θεωρείται σημείο αναφοράς, όπως είναι αναμενόμενο, στον διεθνή χάρτη για τον πολιτισμό του μεταξιού» δηλώνει στο ΑΠΕ- ΜΠΕ η πρόεδρος του ΠΙΟΠ, Σοφία Στάικου για τη συμφωνία, στο πλαίσιο της οποίας προβλέπεται συνεργασία με το Μουσείο Μετάξης του ΠΙΟΠ στο Σουφλί, καθώς και με το Δίκτυο Μουσείων αλλά και το Ίδρυμα γενικότερα.

Το Εθνικό Μουσείο Μετάξης στην Κίνα βρίσκεται κοντά στη Δυτική Λίμνη της πόλης Χανγκτσόου, η οποία μαζί με τον περιβάλλοντα χώρο της αποτελεί Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Είναι ένα από τα πρώτα κρατικά μουσεία στην Κίνα και ένα από τα μεγαλύτερα μουσεία κλωστοϋφαντουργίας και κοσμημάτων στον κόσμο. Ιδρύθηκε το 1992 και άνοιξε εκ νέου τον Σεπτέμβριο του 2016 μετά την ανακαίνισή του. Σήμερα διαθέτει συλλογές όχι μόνο από αρχαία κινεζικά μετάξια, αλλά και από υφάσματα άλλων ινών,

όπως επίσης και κοστούμια από όλο τον κόσμο.

Κύριος στόχος του Μουσείου είναι η συλλογή, η έρευνα, η συντήρηση και η έκθεση κινεζικών υφασμάτων, κυρίως μεταξιών. Επειδή τα περισσότερα πρώιμα κινεζικά μετάξια έχουν βρεθεί σε ανασκαφές που έγιναν σε περιοχές πάνω στον Δρόμο του Μεταξιού, το μουσείο έχει κάνει μεγάλες προσπάθειες στην έρευνα και στη συντήρησή τους.

Για τον σκοπό αυτό, έχει συνεργαστεί με μουσεία και αρχαιολογικούς οργανισμούς, εντός και εκτός χώρας.

ΣΕ ΗΛΙΚΙΑ 75 ΕΤΩΝ

“Εφυγε” ο οικονομολόγος - συγγραφέας Κ. Βεργόπουλος

Πέθανε χθες στο Παρίσι σε ηλικία 75 ετών ο Κώστας Βεργόπουλος, οικονομολόγος, διανοητής και συγγραφέας, μετά από επιπλοκή σε επέμβαση. Ο Κώστας Β. Βεργόπουλος γεννήθηκε το 1942 στην Αθήνα. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, οικονομικές και πολιτικές επιστήμες στη Σορβόνη. Διδάκτωρ οικονομικών επιστημών (Doctorat d'Etat) του Πανεπιστημίου της Σορβόνης. Καθηγητής πολιτικής οικονομίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και στο Πανεπιστήμιο του Παρισιού. Επισκέπτης καθηγητής σε Πανεπιστήμια της Βόρειας και Νότιας Αμερικής. Διεθνής εμπειρογνώμων στα Ηνωμένα Έθνη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βιβλία του έχουν μεταφραστεί και διδάσκονται σε δέκα γλώσσες. Σημαντικά έργα του κ. Βεργόπουλου ήταν "Το Αγροτικό Ζήτημα στην Ελλάδα" (Εξάντας, 1975), "Ο Δύσμορφος Καπιταλισμός" (σε συνεργασία με τον Samir Amin, Παπαζήσης, 1975), "Κράτος και Οικονομική Πολιτική" στον 19ο Αιώνα (Εξάντας, 1978), "Εθνισμός και Οικονομική Ανάπτυξη" (Εξάντας, 1979), "Η Ελλάδα σε εξέλιξη" (διεύθυνση, Εξάντας, 1985), "Οι Νέες Τεχνολογίες στην Ευρωπαϊκή Οικονομία Τροφίμων" (Βρυξέλλες, 1986), "Η Απο-ανάπτυξη σήμερα" (Εξάντας, 1987). Εκδόσεις των έργων του κυκλοφορούν επίσης στα γαλλικά, αγγλικά, ισπανικά, πορτογαλικά, ιταλικά, ολλανδικά, κινέζικα.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΣΥΛ. “ΟΡΦΕΑ”

Εκλογές για νέο Δ.Σ.

Η προσωρινή διοικούσα επιτροπή του Πολιτιστικού Συλλόγου Βορειοελλαδικών Χανίων "Ορφέας" συγκαλεί την πρώτη Γενική Συνέλευση των μελών του, την Κυριακή 12 Νοεμβρίου και ώρα 17:00 στην αίθουσα του Παραρτήματος Προστασίας Παιδιού & Νέων Χανίων (οδός Αποκορώνου 166 & Μαλαθύρου 1) με θέμα την εκλογή των οργάνων του συλλόγου. Σε περίπτωση μη απαρτίας η Γενική Συνέλευση θα συγκληθεί εκ νέου την Κυριακή 19 Νοεμβρίου και ώρα 17:00 στο ίδιο μέρος.

ΣΤΟ ΣΤΕΚΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Αλληλέγγυα μαθήματα ζωγραφικής με μοντέλο

Αλληλέγγυα μαθήματα ζωγραφικής με μοντέλο θα πραγματοποιούνται κάθε Τρίτη, στις 19.00-22.00 στο Κοινωνικό Στέκι-Στέκι Μεταναστών (Χατζ. Νταλιάνη 5). «Πιάνουμε τα μολύβια μας και ζωγραφίζουμε το μοντέλο που θα ποζάρει στο Στέκι, φέρνουμε μαζί μας όρεξη για ζωγραφική και τα υπόλοιπα τα αφήνουμε στους δασκάλους μας! Αρχάριοι, προχωρημένοι, όλοι μαζί ο ένας δείχνει στον άλλον» αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση. Τηλ. Επικοινωνίας: 6909159402, 6909159186.

Ομάδα Γυναικών από το Πατριαρχείο Ιεροσοφύμων στην Ο.Α.Κ.

Ομάδα Γυναικών-Στελεχών των τοπικών ορθόδοξων ενοριακών Συλλόγων Γυναικών της περιοχής της Γαλιλαίας από το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, φιλοξενήθηκε από τις 1 έως τις 8 Νοεμβρίου στην ΟΑΚ. Την Ομάδα συνόδεψε ο Βασίλης Σλειμάν, Δρ. Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής Αθηνών, ο οποίος ήταν και ο διερμηνέας.

Την Ομάδα καλωσόρισε ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, Δρ Κωνσταντίνος Ζορμπάς, ο οποίος τόνισε τους στενούς δεσμούς φιλίας των δύο λαών και εξέφρασε τη χαρά του για αυτή την επίσκεψη, ευχόμενος να είναι δημιουργική και εποικοδομητική.

Οι επισκέπτριες περιηγήθηκαν στους χώρους του Ιδρύματος, όπου

είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν από την Επιστημονική Συνεργάτιδα, κ. Αικατερίνη Καρκαλά –η οποία είχε την ευθύνη της Ομάδας εκ μέρους της ΟΑΚ– για το επιστημονικό έργο του Ιδρύματος και την ιστορική του πορεία, αλλά και για τους συμβολισμούς της θείας λατρείας και της θεολογίας της εικόνας, στο Ιερό Παρεκκλήσιο των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου της ΟΑΚ.

Παράλληλα, η Ομάδα είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον Βιβλιοθηκονόμο, Ιωάννη Μουντογιαννάκη, για τη μεγάλη συλλογή των βιβλίων στη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος «Το Φως», αλλά και να παρακολουθήσει τις τεχνικές της αγιογραφίας στο Εργαστήριο Αγιογραφίας της ΟΑΚ, από

την Υπεύθυνη, Κωνσταντίνα Στεφαννάκη.

Κατά τη διάρκεια της εδώ παραμονής της, η Ομάδα περιηγήθηκε σε Ιερές Μονές της τοπικής μας Εκκλησίας, όπως την Ιερά Μονή Χρυσοπηγής, ενώ παρακολούθησε, επίσης, την κυριακάτικη Θεία Λειτουργία στην Ιερά Μονή Γωνιάς.

Η Ομάδα συναντήθηκε, επίσης, με τοπικούς Συλλόγους Γυναικών, στον χώρο της ΟΑΚ, όπως το Σύλλογο Κολυμβηρίου και την Πρόεδρό του, κ. Κατερίνα Χριστοδουλάκη, το Σύλλογο Καντάνου και την Πρόεδρό του, κ. Τίνη Δαμιανάκη και το Σύλλογο Κισάμου και την Πρόεδρό του, κ. Ανθή Νταγκουνάκη, στο Καστέλι.

Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
MSc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 52ο

«Το παιδί με τα δύο κεφάλια» γεννήθηκε στη Βεγγάλη της Ινδίας το 1783. Διέθετε ένα δεύτερο παρασιτικό κεφάλι πάνω από το κανονικό (ως προϊόν συγχώνευσης διδύμων), γεγονός εξαιρετικά σπάνιο (περίπου 5 περιστατικά ανά 10 εκατομμύρια γεννήσεις). Πέθανε στην ηλικία των 4 ετών από δάγκωμα κόμπρας. Οι γονείς του κέρδιζαν μεγάλα ποσά εκθέτοντάς το ως «θαύμα της φύσης», τόσο σε περιφερόμενους θιάσους, όσο και σε ιδιωτικές συνεσιώσεις, όπου μελετούνταν από τους γιατρούς ή τους περίεργους της εποχής.

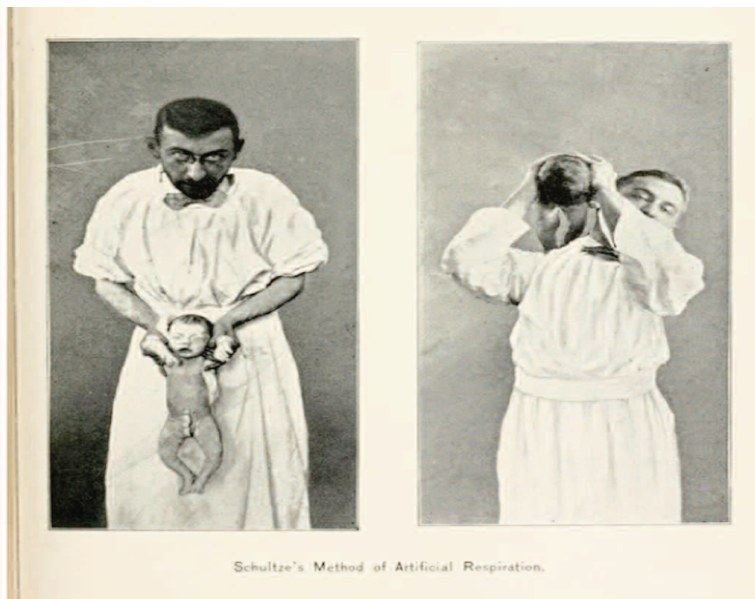

Το 1920 στις Ηνωμένες Πολιτείες ψηφίστηκε νόμος για την ποτοαπαγόρευση. Μπορούσε, όμως, κάποιος πολίτης να προμηθευτεί αλκοόλ με ιατρική συνταγή (για θεραπεία υποτίθεται κρυολογήματος, άσθματος κ.Α.). Υπήρχαν, μάλιστα, 6 πιστοποιημένες εταιρείες που διέθεταν «ιατρικό ούισκυ» με την έγκριση της Αμερικανικής Κυβέρνησης.

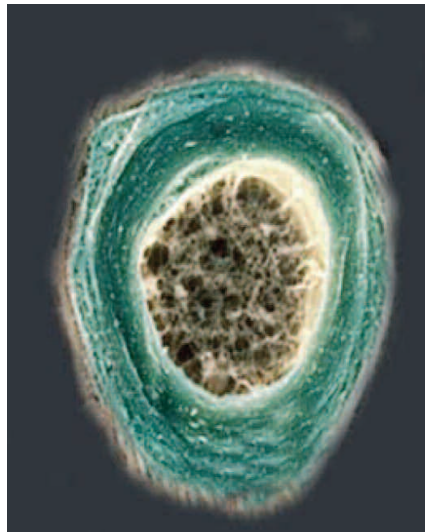
Η Aggie Zolutia από τον Καύκασο, σε φωτογραφία του 1864, έπασχε από αλμπινισμό (έλλειψη μελανίνης-κατάλευκο χρώμα δέρματος). Επί χρόνια έδινε παραστάσεις με το διάσημο τσίρκο Barnum. Σημειώνεται ότι στα μέσα του 19ου αιώνα τα άτομα από τον Καύκασο ήταν περιζήτητα σε παραστάσεις, συνήθως καταπίνοντας ξίφι ή κάνοντας επικίνδυνα ακροβατικά.

Εμβολιασμός για την ευλογιά, στη Γαλλία του 1820, σε πίνακα της εποχής.

Η μέθοδος Schultzeγια τεχνητή αναπνοή στα νεογέννητα (1897): ο γιατρός έπιανε το μωρό από τους ώμους και το «πετούσε» αρκετές φορές πίσω από την πλάτη του, με σκοπό την ενεργοποίηση του αναπνευστικού συστήματος.

Νευρική ίνα στο ηλεκτρονικό μικροσκόπιο. Διακρίνεται περιφερειακά το δακτυλιοειδές κάλυμμα μυελίνης, που τυλίγει τον άξονα (όπως το κάλυμμα του καλωδίου του ηλεκτρικού ρεύματος), προστατεύοντας και μονώνοντας τη νευρική ίνα.

«Γυαλιά ακτίνων X» σε διαφήμιση της δεκαετίας του 1920. Με 1 μόνο δολάριο υποσχόταν ότι μπορεί να δει κάποιος μέσα από τα ρούχα κάποιου άλλου, με βάση την τεχνολογία των ακτίνων X. Εντύπωση προκαλεί η «εγγύηση επιστροφής χρημάτων», για ένα προϊόν με μηδενική λειτουργικότητα.

Ο «καθρέπτης» του ήχου ήταν μια συσκευή ενίσχυσης της ακοής που αναπτύχθηκε στη Μεγάλη Βρετανία από τα εργαστήρια του στρατού, μετά τον 1ο Παγκόσμιο πόλεμο, για να μπορεί ο χειριστής να ακούσει έγκαιρα τα εχθρικά αεροπλάνα, πολύ πριν γίνουν αντιληπτά με την όραση.

Η πελλάγρα (σε απεικόνιση των μέσων του 19ου αιώνα) είναι μια νόσος που οφείλεται σε έλλειψη ενζύμου. Απαντάται συχνά σε αλκοολικούς και άτομα που κάνουν βαριές στερπητικές δίαιτες και περιλαμβάνει δερματικές, γαστρεντερικές και νευρολογικές εκδηλώσεις.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Το τέλος της ιστορίας

» Lydia Davis (μτφρ. Ρίτα Κολαίτη, εκδόσεις Παπαδόπουλος)

Την τελευταία φορά που τον είδα -τότε δεν ήξερα ότι θα ήταν η τελευταία- καθόμουν στη βεράντα με μια φίλη. Εκείνος μπήκε απ' την αυλόπορτα ιδρωμένος, με ροδαλό το πρόσωπο και το στήθος, με τα μαλλιά βρεγμένα, και κοντοστάθηκε ευγενικά, για να μας μιλήσει. Κάθισε οκλαδόν στο κεραμιδί τσιμεντένιο δάπεδο, ή μπορεί και στην άκρη ενός ξύλινου πάγκου. Ήταν μια καυτή μέρα του Ιουνίου.

Το τέλος της ιστορίας, εκ των υστέρων, συρρικνώνεται σε μια ελάχιστη και δεδομένη χρονική στιγμή. Το τέλος, βέβαια, μπορεί να επαναπροσδιοριστεί ή ακόμα και να θεωρηθεί προσωρινό. Το τέλος χωρίζει το πριν από το μετά, όσα προηγήθηκαν απ' όσα ακολούθησαν, και αυτή είναι στην πραγματικότητα η ιστορία κάθε τέλους. Για το τέλος αυτό καθαυτό λίγα μπορούν να ειπωθούν, ελάχιστοι κύκλοι να διαγραφούν, ωστόσο σε όσα προηγήθηκαν και σε όσα ακολούθησαν μπορούν να προστεθούν πολλά αν και ίσως, λεπτομέρειες του τότε και μύχιες σκέψεις του μετά να έρθουν στην επιφάνεια της σκέψης, της αναβίωσης της ιστορίας, μέχρι να καταλύσει ο χρόνος, κυρίως αυτός, τις εξουσίες του συναισθήματος.

Η ιστορία αυτή μπορεί να μοιάζει με άλλες ιστορίες, φαινομενικά μπορεί και να υστερεί σε σύγκριση με άλλες ιστορίες, όμως διαθέτει μια ισχύ εμμονική, επαναπροσέγγισης και μηρυκασμού, και τότε τα πώς και τα γιατί που βασανίζουν το τέλος μετατρέπονται σε πώς και σε γιατί που βασανίζονται από την επιμονή του συναισθήματος. Και όταν, όπως στην περίπτωση της αφηγήτριας, εμφανιστεί η επιθυμία για εξωστρέφεια και δημοσιοποίηση, τότε εμφανίζεται ακόμα ένα πώς. Πώς γράφει κανείς για κάτι προσωπικό;

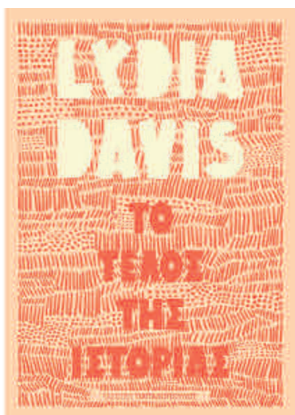
Φαινομενικά, το μυθιστόρημα της Lydia Davis, γνωστής κυρίως για τις πολύ σύντομες ιστορίες της, διαπραγματεύεται το τέλος μιας ερωτικής ιστορίας, χρόνια μετά. Όμως, και αυτό είναι που το κάνει πραγματικά σπουδαίο, στην πραγματικότητα πρόκειται για μία άσκηση γραφής, χωρίς να αφήνεται στιγμή έξω το συναίσθημα, καθώς

εκείνο που διακυβεύεται είναι η ένταξη του προσωπικού, με το άγχος της έκθεσης και το βάρος του πόνου να υπερισχύουν της ανάγκης για δημιουργία και του θράσους που συχνά συνοδεύει την ανάγκη αυτή.

Η Davis υποδεικνύει και ενσωματώνει στην ιστορία της όλες τις κρυφώνες που θα χρησιμοποιούσε συγκαλυμμένες κάθε συγγραφέας που θα τολμούσε να αφηγηθεί μία πραγματική ερωτική ιστορία. Και ακριβώς αυτή η διαφάνεια της γραφής και των συστατικών της είναι που συγκινεί πραγματικά, η διαρκής ανασφάλεια για τις προθέσεις της και τις συνέπειες τους. Έτσι αναδεικνύεται πραγματική η ανάγκη της να καταφύγει στη γραφή. Γιατί θα ήταν αφελής εκείνος που θα απέκλειε την εγκεφαλική γραφή από μία τόσο έντονη συναισθηματική ιστορία, αρκεί να αναλογιστεί ο ίδιος την προσωπική του εμπειρία στην επεξεργασία κάθε συναισθήματος.

Κάποια στιγμή, κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης, ένιωσα τη συγγένεια της γραφής της Davis με εκείνη της Lispector, τουλάχιστον στην Ώρα του αστεριού, που διάβασα λίγους μήνες πριν, βιβλίο που εκτός των αναμενόμενων ένθερμων θαυμαστών γνώρισε και τη χλεύη μικρής μερίδας του αναγνωστικού κοινού, ου γαρ οίδασι τι ποιούσι, θα έλεγα γι' αυτούς αν ήμουν καλός χριστιανός. Κάθε μία, με τον δικό της τρόπο και στη δική της εποχή, με τις δικές της καταβολές και τα δικά της βιώματα, ενσωματώνει κάτι το έντονα προσωπικό στην ιστορία που επιλέγει να αφηγηθεί. Και είναι ενδιαφέρον, αν και μετά την ανάγνωση προφανές, το πώς καταφέρνουν να κινητοποιούν συναισθηματικά τον αναγνώστη, διηγούμενες ταυτόχρονα και την ιστορία της συγγραφής, ξεναγώντας τον στην κατασκευή του οικοδομήματος, αρνούμενες να αφαιρέσουν εργαλεία και σκαλωσιές.

Η Davis γνωρίζει καλά πως μια ιστορία μπορεί να έχει ένα τέλος, όμως η αφήγηση του τέλους μιας ιστορίας δεν μπορεί παρά να μην έχει τέλος, να είναι ατελής και διαρκώς, ακόμα και χρόνια μετά, μεταβαλλόμενη, καθώς η αφήγηση των γεγονότων πάντα θα συνοδεύεται από την ανασφάλεια για τη σημαντικότητα και τη χρησιμότητά τους.

ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ

Εργαστήρια Κινηματογράφου

Πρόγραμμα επιμόρφωσης στον κινηματογράφο, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής δράσης, «CineΜαθήματα» σχεδιάζουν για μια ακόμη σχολική χρονιά, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων σε συνεργασία με το ΤΕΙ Αθηνών, την Περιφέρεια Κρήτης, την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, τους δήμους Χανίων και Πλατανιά, το Πνευματικό Κέντρο Χανίων και τις διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χανίων. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει α) κύκλο θεωρητικών – επιμορφωτικών συναντήσεων β) την υποστήριξη και παραγωγή ταινιών (ντοκιμαντέρ, μυθοπλασία, animation) από τις σχολικές μονάδες. Το πρόγραμμα θα έχει την επιστημονική εποπτεία συνεργαζόμενων επαγγελματιών του χώρου της εκπαίδευσης και του κινηματογράφου. Θα έχει διάρκεια όλη την σχολική χρονιά 2017 – 2018 και οι συναντήσεις θα πραγματοποιηθούν απογευματινές ώρες και Σαββατοκύριακα. Απαραίτητη προϋπόθεση για

την υποστήριξη της παραγωγής ταινιών αποτελεί η παρακολούθηση του θεωρητικού μέρους του προγράμματος. Η επιλογή των ταινιών, που θα υποστηριχτεί η παραγωγή τους θα γίνει κατόπιν αξιολόγησης των προτεινόμενων σεναρίων αλλά και των ομάδων υλοποίησης.

Οι ταινίες που θα παραχθούν θα παρουσιαστούν στα πλαίσια του 6ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων τον Οκτώβριο του 2018. Η εκπαιδευτική δράση cineΜαθήματα και το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων τελούν υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Πολιτισμού. Η συμμετοχή σε όλες τις δράσεις είναι χωρίς κανένα χρηματικό αντίτιμο. Αιτήσεις συμμετοχής γίνονται μόνο ηλεκτρονικά μέχρι την Πέμπτη 16 Νοεμβρίου συμπληρώνοντας την αίτηση στην παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.chaniafilmfestival.com/cinemathimata-movielab>

Βιβλία

Τη νύχτα που αγκάλιασε το Ginkgo biloba

Γιάννης Μανέτας

Εκδόσεις: Αϊώρα

Ο καθηγητής Αβραμέας εξηγεί με συγκίνηση τη γενετική σταθερότητα του Ginkgo biloba. Το ύφος του είναι επίσημο και σοβαρό, η γλώσσα του λόγια και εκλεπτυσμένη, τα χείλη και τα χέρια του τρέμουν ελαφρά.

Προσπαθεί το ύφος και η γλώσσα του να αποδώσουν τη σημασία για την επιστήμη αυτού του ζωντανού απολιθώματος, αυτού του δέντρου που η μορφή του έχει παραμείνει αναλλοίωτη στους αιώνες των αιώνων...

Αυτή είναι η τελευταία παράδοση που παρακολουθεί στο πανεπιστημιακό αμφιθέατρο ο φοιτητής Φώτης Καραδήμος. Στη συνέχεια, κυνηγημένος από τη χουντική Ασφάλεια, φυγαδεύεται με τη βοήθεια δύο καθηγητών του στο εξωτερικό. Γρήγορα αναδεικνύεται σε λαμπρό επιστήμονα στην Ευρώπη, μέχρι που οι εκεί πανεπιστημιακές μεταρρυθμίσεις, ο επιστημονικός του ρομαντισμός, το πάθος για την έρευνα και η εμμονή σε αξίες που φθίνουν τον αφήνουν άνεργο. Μετά από 25 χρόνια, επιστρέφει ως καθηγητής στο ελληνικό πανεπιστήμιο σε μια εποχή που το δέντρο της μεταπολίτευσης, ποτισμένο με φανατική αισιοδοξία από όλο το πολιτικό σύστημα, αρχίζει να δίνει τους πικρούς καρπούς του.

Ο άνθρωπος που έχασε το είδωλό του

Γιώργος Φράγκος

Εκδόσεις: ΤΑΞΙΔΕΥΤΗΣ

Το είδωλο ενός ανθρώπου ξεριζώνεται μέσα από τον καθρέφτη και εμφανίζεται μπρος του. Το πλασματικό είδωλο, το άλλο εγώ, το επιθυμητό, το ιδανικό πλασμένο. Το παρά-

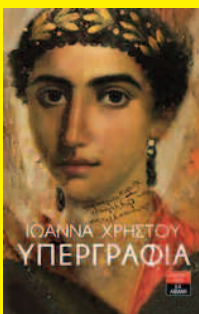
δοξο ξενίζει αλλά γίνεται αποδεκτό ως φυσιολογικό, όμως το είδωλο, που ξεκινάει να γνωρίζει την ζωή, θέλει περισσότερα, γίνεται άπληστο και θέλει να αποκτήσει με κάθε κόστος την θέση του στην πραγματικότητα. Ένας έρωτας όμως έρχεται να ανατρέψει την ιστορία, όλα ξαφνικά αλλάζουν, οι χαρακτήρες, οι άνθρωποι, η ιστορία.

Μέσα από αυτό το κοινωνικό θρίλερ και τους συμβολισμούς του αναδεικνύεται η καλά κρυμμένη δύναμη της ψυχής του καθενός. Κι αυτή η δύναμη πολλαπλασιάζεται από τον έρωτα που λειτουργεί σαν μοχλός ανακίνησης της σκέψης, της απόφασης, της ανθρώπινης άμυνας και λειτουργίας.

Υπεργραφία

Ιωάννα Χρήστου

Εκδόσεις: Α. Α. Λιβάνη

Ο Στρατής και ο Νικήτας γεννιούνται στην Πάργα, στις αρχές της δεκαετίας του '70. Παλεύουν να ορίσουν τη μοίρα τους, μέσα σε έναν στρόβιλο γεγονότων, όπου το ασήμαντο έχει δραματικές επιπτώσεις, ενώ το σημαντικό περνά

σχεδόν απαρατήρητο. Γύρω τους, ένας ολόκληρος κόσμος προσώπων, κοινωνικών τάξεων, επαγγελματιών, πεποιθήσεων και εποχών επηρεάζει με τρόπο ανεξίτηλο τους ήρωες της ιστορίας.

Ποιος θα κερδίσει την καρδιά της Μάγδας; Τι δυνάμεις κρύβονται πίσω από την υπεργραφία;

Η παιδική τους ζωή, οι φιλίες, οι ανησυχίες, οι φόβοι και οι έρωτές τους, μαζί με ένα πλέγμα συμπτώσεων και ιστορικών γεγονότων είναι η αφετηρία για μια περιπλάνηση δύο περίπου αιώνων, από την Πάργα και τα σανατόρια της Κέρκυρας των αρχών του 19ου αιώνα έως την Ελλάδα του σήμερα.

Γυναίκα από μελάνι

Χουάν Γκόμεθ Μπάρθena

Εκδόσεις: Καστανιώτη
μετάφραση: Βασιλική Κνήτου

Το 1904 δύο νεαροί από τη Λίμα, ο Χοσέ Γκάβες και ο Κάρλος Ροδρίγες, θέλοντας να αποκτήσουν υπογεγραμμένες ποιητικές συλλογές του αγαπημένου τους ποιητή, του Χουάν Ραμόν Χιμένεθ, αποφάσισαν να του

γράψουν παριστάνοντας μια νεαρή θαυμάστριά του, τη Χεορχίνα Ούμπνερ. Το αποτέλεσμα αυτής της καλοστημένης λογοτεχνικής φάρσας ήταν μια μακροχρόνια αλληλογραφία που θα οδηγούσε τελικά τον νομπελίστα ποιητή να ερωτευτεί την κοπέλα-φάντασμα. Βασιζόμενος σε μια πραγματική ιστορία, ο Χουάν Γκόμεθ Μπάρθena επιχειρεί μια ευφάνταστη ανάπλαση των γεγονότων. Γινόμαστε μάρτυρες του αθώου πείσματος των μαθητευόμενων ποιητών οι οποίοι, έχοντας συνείδηση της μετριότητας των πρώτων πονημάτων τους, αποφασίζουν να δημιουργήσουν την τέλεια μούσα για το είδωλό τους, εκείνη που θα του εμπνεύσει τους καλύτερους στίχους. Μεταφερόμαστε στο Περού των αρχών του περασμένου αιώνα, από τις σοφίτες της επίπλαστης μποέμικης ζωής των αριστοκρατών του ως τα πορνεία των φτωχών ή την προβλήτα όπου έπεσαν νεκροί οι πρώτοι εργάτες-αγωνιστές. Και σιγά σιγά παρακολουθούμε επίσης τη γέννηση μιας πρωίδας που θα ξυπνήσει τα πάθη και στις δύο όχθες του Ατλαντικού, μέχρι να γίνει, αυτή η "Γυναίκα από μελάνι", η αληθινή πρωταγωνίστρια αυτού του υπέροχου μυθιστορήματος.